

Verslag

**van de vergadering van
provinciale staten van Drenthe**

gehouden op 19 maart 2008

INHOUD

Opening	4
Mededelingen	4
Ingekomen stukken	4
Vaststelling agenda	4
Vaststelling verslag van de vergadering van 6 februari 2008	4
Mondelinge vragen	4
Statenstuk 2008-315 (herzien); Kennis werkt	12
- <i>Amendement A1, verworpen</i>	12
- <i>Motie M1, aangenomen</i>	17
Statenstuk 2008-316; Slotverklaring klimaat- en energiebeleid Noord-Nederland	26
- <i>Motie GroenLinks, verworpen</i>	31
Sluiting	32
Toezegging	33

PROVINCIALE STATEN VAN DRENTHE

Verslag van de vergadering van provinciale staten van Drenthe, gehouden op 19 maart 2008 in het provinciehuis te Assen.

Tegenwoordig zijn:

A.L. ter Beek, Commissaris van de Koningin, voorzitter

de leden (36 in getal):

J.J. Baltes (VVD)
H. Beerda (PvdA)
M.A.M. Berends (PvdA)
H.H. van de Boer (VVD)
mevrouw K.J. Datema-Klöpping (SP)
D.B. Dijkstra (CDA)
K.R. Dijkstra (PvdA)
mevrouw A.H. Fronczek (SP)
mevrouw W.G. Goudriaan-Visser (PvdA)
E. Hemsteede (PvdA)
H.R. Hornstra (PvdA)
A. Huizing (PvdA)
S. de Jong (CDA)
mevrouw M.J. Kaal (CDA)
A. Kerstholt (VVD)
H. Klaver (CDA)
J.H. Lammers (CDA)
J. Langenkamp (GroenLinks)
mevrouw W.L.M. Mastwijk-Beekhuizen (CDA)
T.S. Medemblik (ChristenUnie)
mevrouw A.H. Mulder (CDA)
mevrouw J.H. Mustamu (PvdA)
P.H. Oosterlaak (SP)
mevrouw J.M. Pannekoek-van Toor (VVD)
A.G.H. Peters (CDA)
mevrouw G.H. Smith (GroenLinks)
mevrouw M. Stijkel-Kuijpers (ChristenUnie)
A. Timmerman (VVD)
A. van der Tuuk (PvdA)
G.J. Udding (VVD)
E.R. Veenstra (PvdA)
J. Vester (SP)
A. Wendt (ChristenUnie)
R. Westerhof (SP)
Th.J. Wijbenga (CDA)
B.J. Ziengs (VVD)

mevrouw I.M. Rozema, griffier der staten van Drenthe

Verder aanwezig:

H. Baas (gedeputeerde)
J.H. Bats (gedeputeerde)
mevrouw A. Haarsma (gedeputeerde)
R.W. Munnikma (gedeputeerde)

Met kennisgeving afwezig:

L. Bomhof (VVD)
mevrouw G. Seinen (CDA)
J. Slagter (PvdA)
mevrouw H.G. Stoel-Snater (PvdA)
mevrouw S. van de Vijver-Geitz (PvdA)
mevrouw T. Klip-Martin (gedeputeerde)
H.P.K.M. Looman (gedeputeerde)

A. Opening

De VOORZITTER: Ik open de vergadering van provinciale staten (14.04 uur) en heet u allen van harte welkom.

B. Mededelingen

De VOORZITTER: Ik deel de staten mee dat berichten van verhindering tot het bijwonen van de vergadering zijn ontvangen van de dames Stoel – daarmee is de aanwezigheid van de tweede vicevoorzitter, de heer Langenkamp, op de stoel naast mij verklaard - Van de Vijver en Seinen, van de heren Bomhof en Slagter en van de gedeputeerden Klip en Looman.

C. Ingekomen stukken

De VOORZITTER: Ik stel de staten voor het ingekomen stuk onder A.1 conform de voorgestelde behandeling af te doen.

Daartoe wordt besloten.

D. Vaststelling agenda

De agenda wordt conform het ontwerp vastgesteld.

E. Vaststelling verslag van de vergadering van 6 februari 2008

Het verslag wordt conform het ontwerp vastgesteld.

F. Mondelinge vragen

De VOORZITTER: Er is een drietal series vragen aangekondigd, namelijk door de heren Vester, Westerhof en D.B. Dijkstra. Ik heb begrepen dat in de communicatie via de e-mail richting de staten heren en der wat fout is gegaan, maar aangezien wel is voldaan aan de voorwaarde dat de vragen 24 uur voor aanvang van de vergadering bij de voorzitter moeten zijn aangemeld, kunnen de vragensessies doorgang vinden.

Ik geef het woord aan de heer Vester.

De heer VESTER: Mijnheer de voorzitter. Ons internet. Ik zeg óns internet, omdat ik de site www.drenthe.nl het visitekaartje vind van niet alleen GS, maar ook van de staten en alle mensen die in dit gebouw werken. Het is óns visitekaartje.

Op 12 februari is de vernieuwde site gepresenteerd. De dag daarop heb ik al een e-mail gestuurd naar de gedeputeerde, waarin ik melding maakte van de vele fouten in de site. Ik ben in contact geweest met degene die de site beheert en hij heeft een groot aantal fouten verwijderd, maar nog niet alle.

Op 4 maart heb ik de gedeputeerde uitgenodigd om samen met mij de site eens door te lopen; ik wilde hem wijzen op de vele fouten die er nog steeds inzitten. Ik heb wederom contact gehad met de webmaster en hem weer op alle fouten gewezen. Echter, tot op de dag van vandaag is de site niet goed. Ik zal niet alle fouten noemen, maar slechts enkele voorbeelden geven.

Er zijn links die niet werken, printfuncties waarbij bladzijden over elkaar heen worden afgedrukt, er is een onduidelijk besturingssysteem, een e-mailfunctie die niet goed werkt, in de agenda staat de nieuwe datum onderaan in plaats van bovenaan en de site werkt ontzettend traag als het gaat om de snelheid waarmee de bladzijden tevoorschijn komen. Het is zelfs zo ernstig dat op het moment dat je er een controleprogramma overheen zet, er veertig bladzijden met time-outs volgen, waarin staat dat de site niet op tijd te vinden is.

Ook qua taalgebruik is de site onduidelijk. Mijnheer de voorzitter, weet u wat een "captcha" is? Het is een completely automatic public turning test to tell computers and human apart.

Het is al met al erg onduidelijk en daarom heb ik hierover de volgende vragen.

1. Is de site voor het vrijgeven gecontroleerd door een controleteam? Zo ja, is daar een rapportage van? Zo nee, kan er alsnog een controle plaatsvinden, eventueel door een extern bureau of externe mensen?
2. Haastige spoed is zelden goed. Was het niet beter geweest om het vrijgeven van de site uit te stellen? Ik heb begrepen dat er nogal druk is uitgeoefend om de site vrij te geven, terwijl bekend was dat de site nog niet helemaal klaar was.
3. Wanneer is de prestatie van de server op niveau, zodat de bezoeker binnen redelijke tijd de gevraagde pagina's op het scherm krijgt?
4. Zijn er nog aanpassingen in besturingssysteem en layout mogelijk?
5. Is de site getoetst op toegankelijkheid voor blinden, anders gezegd: wanneer komt er een text-to-speech functie in? Is de site ook geschikt voor kleurenblinden?
6. Kunnen de staten de beschikking krijgen over de bezoekcijfers van en de reacties op de site?

Voorzitter. Deze vragen zijn mij ingegeven door niet alleen mijn eigen bezoeken aan de site, maar ook door inwoners van Drenthe die mij hebben gevraagd of ik niet eens wat aan de site zou kunnen doen. Ik heb begrepen dat de site van PS en de site Reuring onder een andere redactie vallen. Maar die sites zijn wel een wezenlijk onderdeel van www.drenthe.nl en ook in deze sites zitten nog fouten.

De heer BAAS: Mijnheer de voorzitter. De heer Vester heeft mij inderdaad al een paar keer gevraagd eens goed naar de site te kijken. Ik heb dat regelmatig gedaan, sowieso al omdat een gedeputeerde informatie van die site regelmatig nodig heeft en ik heb contact gehad met de webmaster. Wat mij betreft voldoet die site heel goed. Ik heb ook niet expres naar fouten gezocht, ik heb gewoon gekeken of die site goed werkt en of ik er goed gebruik van kan maken, dus of ik alles wat ik wil weten, erop kan vinden. En dat was het geval.

De website is voor het vrijgeven ervan door een kleine groep potentiële gebruikers op functionaliteit en gebruik beoordeeld. De opmerkingen uit die groep zijn in het basisontwerp meegenomen. Daarnaast is de website, voor die online ging, door 450 ambtenaren bekeken en zij konden hun reactie op die site geven. De site is 175 keer bezocht en er zijn 1.066 pagina's opgeroepen. Er is dus druk gebruikge maakt van de gelegenheid om fouten op te sporen en opmerkingen te maken.

De provincie heeft de website op technische functionaliteit en vooraf gestelde eisen, zoals de richtlijnen van de overheid voor websites, evenals het basisontwerp laten testen door een gecertificeerd tester. De test is gedaan volgens de t-map methodiek. De uitgebreide testsheets zijn voor kennisneming beschikbaar. Met deze mededeling is de vraag of er een rapportage van de controle is, beantwoord.

Als alle functionaliteiten geïmplementeerd zijn – een PDA-versie, forums en weblogs - komt er nog een controle. Hiervoor is inmiddels al een offerte binnen.

De heer Vester stelt verder dat haastige spoed zelden goed is en dat dus beter nog even met het vrijgeven van de site gewacht had kunnen worden. Er zijn twee argumenten voor het op dat moment live laten gaan van de site. Het eerste is dat de staten graag wilden dat er een goede, moderne eigentijdse actuele website zou komen, overigens een website die nog wordt opgehangen aan het prachtige portal met een heel mooie layout, dat er in april komt, en het andere argument is dat het onderhouden van de oude website heel veel tijd en menskracht kostte. Het was lastig om die website actueel te houden en vandaar de haast om de nieuwe website, die veel gemakkelijker te onderhouden is, op het net te zetten. De oude en de nieuwe website zijn enige tijd naast elkaar in de lucht geweest, maar vanwege de grote organisatorische en personele inspanningen die dat vergde, is die periode zo kort mogelijk gehouden. De prestatie van de server is al enige tijd helemaal op niveau. Er zijn wat problemen met de reactietijd geweest, maar die zijn verholpen. Er wordt wel voortdurend gemonitord. Inmiddels is de site vergelijkbaar met andere publieke websites, dus ook met die van andere provincies.

Aanpassingen in het besturingssysteem vindt het college daarom absoluut niet noodzakelijk. Bovendien zijn die eigenlijk ook onmogelijk aan te brengen, want het zou betekenen dat het nu gekozen besturingssysteem door een ander vervangen zou moeten worden. Dat is niet aan de orde.

Er kunnen wel aanpassingen in de layout aangebracht worden, maar dan moet daar wel een aanleiding voor zijn. Die aanleiding kan zijn dat er heel veel vraag naar is, maar er zijn op de layout slechts twee reacties gekomen. Dat aantal is te weinig om kosten te gaan maken om de layout te veranderen.

De site is op toegankelijkheid voor blinden getoetst, want op dit punt moet voldaan worden aan web-richtlijnen. De site is ook kleurenblindproof. De text-to-speech functie wordt later geïmplementeerd. Er gelden een paar honderd web-richtlijnen en die kunnen niet allemaal tegelijk ingevoerd worden. Wij beginnen met wat wij het belangrijkste vinden en gaan langzaam maar zeker verder tot ook aan de laatste richtlijn is voldaan. Een van die laatste richtlijnen is de text-to-speech functie.

Als het om websites van de overheid gaat, staan wij bij het voldoen aan de richtlijnen op de vijfde plaats en dat is, gelet op de korte tijd dat de site nog maar in de lucht is, een hele prestatie.

De laatste vraag van de heer Vester betrof de bezoekersaantallen. Op werkdagen gaat het om 900 tot 1.100 bezoekers.

De reacties op de site kunnen alleen ter inzage worden gelegd als die worden geanonimiseerd, want dat moet volgens de privacyregels. Maar dat vergt tijd en menskracht en dus geld.

Voorzitter. Ik verzoek de heer Vester zijn opmerking over Reuring te herhalen, want die heb ik, omdat op dat moment de koffiejuifvrouw langs kwam, niet goed gehoord.

De heer VESTER: Over Reuring heb ik inmiddels schriftelijke vragen gesteld en het antwoord daarop komt dan wel.

Voorzitter. Ik heb wat velletjes met fouten en...

De VOORZITTER: Nee, nee, nee. Bij het vragenhalfuurtje hoort geen debat. Als de heer Baas is uitgesproken, heeft de heer Vester nog wel het recht om aanvullende vragen te stellen.

De heer VESTER: Mijnheer de voorzitter. Ik dank de heer Baas voor zijn antwoorden, maar de inhoud ervan onderschrijf ik niet. Gisteren is de prestatie van de site nog eens gemeten en de conclusie was dat die nog ver onder de maat is. Ik zal de gesignaleerde fouten aan de heer Baas doorgeven en ik neem aan dat daar wat mee gedaan wordt.

De heer BAAS: Ik zal die vragen in de organisatie uitzetten.

De VOORZITTER: Naar mij blijkt wenst geen der andere leden over dit onderwerp een aanvullende vraag te stellen.

Ik geef daarom het woord aan de heer Westerhof, die vragen wil stellen over de VVV Drenthe Plus.

De heer WESTERHOF: Mijnheer de voorzitter. De Meppeler Courant van woensdag 12 maart 2008 schreef op de voorpagina "Nu of nooit voor VVV Drenthe Plus". Deze kop spreekt boekdelen. Kennelijk gaat het niet goed met de VVV Drenthe Plus.

Zoals bekend verkeert de VVV Drenthe Plus in financiële nood. Zo zou er een tekort zijn van twee ton, ligt er een reorganisatieplan om het aantal kantoren terug te brengen van 32 naar 16 en is de directeur de laan uitgestuurd. Hoog tijd dus om mondelinge vragen te stellen.

Denken GS dat toeristisch Drenthe goed kan werken zonder de VVV Drenthe Plus? Ik memoreer even dat de VVV meer dan zestig jaar ervaring heeft, over een ongelooflijk netwerk beschikt en een webpagina had, die meer dan een miljoen bezoekers trok, toch geen dingen die je zomaar even weggooit. Mijn volgende vraag is of het niet wenselijk is zodanig terug te komen op de motie uit 2006, dat de provincie de centrale organisatie van de VVV Drenthe Plus tijdelijk, bijvoorbeeld voor een periode van twee jaar, weer gaat financieren.

Is het niet wijs dat de provincie samen met de gemeenten gaat onderzoeken hoe de VVV-organisatie getransformeerd kan worden naar een levensvatbare organisatie met een grote toegevoegde waarde voor de toeristische economie in Drenthe? Ik vraag dit met name omdat er veel klachten zijn over de oubolligheid en het niet voldoende gebruikmaken van internet.

Is het niet voor de hand liggend dat het gemeenschappelijk probleem in dit geval door gemeenten en provincie gemeenschappelijk gedragen wordt?

Is het niet tijd dat kwaliteit meer ruimte krijgt dan zestig jaar spaarzaamheid, als die zestig jaren spaarzaamheid tot het huidige resultaat hebben geleid? Ik heb hierover met verschillende mensen gesproken en over het algemeen klaagt men over de kwaliteit van de bediening op de VVV-kantoren. Mijn reactie daarop is dat wanneer er voor goed gekwalificeerd personeel wordt betaald, er ook goede informatie wordt verstrekt. Als de VVV-kantoren het moeten doen met mensen zonder enige vorm van opleiding, die daar tegen een extreem laag salaris werken, zal de daarbij behorende kwaliteit worden geleverd. Zijn GS ook bereid te kijken naar een mogelijke koppeling van diensten van het Recreatieschap, Marketing Drenthe en de VVV Drenthe Plus, zodanig dat er een complementerende structuur ontstaat waarbij de verschillende delen elkaar ondersteunen en versterken?

Vinden GS niet dat er door de provincie sturend opgetreden moet worden in de organisaties van het toerisme, dit mede vanwege het proces van de nieuwe Wet op de ruimtelijke ordening?

De heer MUNNIKSMAS: Mijnheer de voorzitter. Enige tijd geleden heb ik mij in deze zaal versproken. Ik heb toen de indruk gewekt van mening te zijn dat de VVV Drenthe Plus niet meer bestond. Toen ik de vragen van de SP onder ogen kreeg, was mijn gedachte dat die fractie mij eraan wil herinneren dat ik nooit meer moet zeggen dat de VVV Drenthe Plus niet meer bestaat. Maar omdat de heer Westerhof zijn verhaal begon met de mededeling dat de VVV Drenthe Plus in zwaar weer verkeert, was mijn verspreking van enkele maanden geleden wel een kwestie van politieke vooruitziendheid.

De eerste vraag van de heer Westerhof is of GS denken dat toeristisch Drenthe goed kan werken zonder de VVV Drenthe Plus. De toelichting van de heer Westerhof doet bij mij de vraag rijzen, wat hij nu eigenlijk vraagt. Ik ben opgevoed met de gedachte dat niemand onmisbaar is. Dat geldt dus ook voor de VVV Drenthe Plus, maar waar het in essentie om gaat is onze relatie tot die organisatie.

Naar mijn mening hebben de staten een aantal jaren geleden met het aannemen van een motie het goede besluit genomen om de VVV Drenthe Plus een verantwoordelijkheid te laten zijn van de gemeenten en het bedrijfsleven en de provincie hiervoor geen verantwoordelijkheid meer te laten hebben. Die lijn wil ik voortzetten, tenzij het rapport-Van der Tuuk of het rapport-Lodders aanleiding zijn om op dit standpunt terug te komen. Ik stipuleer nogmaals dat het een verantwoordelijkheid is van gemeenten en bedrijfsleven. En zeker nu de organisatie in zwaar weer verkeert, zie ik geen reden voor de provincie om het probleem naar zich toe te trekken. Het is geen gemeenschappelijk probleem van de provincie en de andere partners, maar het is wel een probleem dat zich in Drenthe voordoet. Ik zeg op dit moment dus ook niet dat het wijs is dat de provincie het voortouw neemt om samen met de gemeenten te gaan onderzoeken hoe de VVV Drenthe Plus getransformeerd kan worden naar, zoals de heer Westerhof dat noemt, een levensvatbare organisatie. De verantwoordelijkheid daarvoor ligt bij degenen die ook nu verantwoordelijk zijn.

De constatering van de heer Westerhof dat zestig jaar spaarzaamheid niet heeft geleid tot kwaliteit, is voor mij een extra reden om keurig afstand te houden. Ik wil de komende tijd wel kijken hoe de provincie met de instrumenten waarover zij de beschikking heeft het product Drenthe op een goede manier kan wegzetten, al dan niet met een flitsende website erbij.

De provincie treedt mede sturend op als het erom gaat het gezicht van Drenthe goed naar voren te brengen, maar heeft daar in principe de VVV Drenthe Plus niet bij nodig. De provincie doet dit met voldoende partners vanuit het recreatieveld.

De heer WESTERHOF: Mijnheer de voorzitter. Is het niet zo dat de VVV Drenthe Plus het resultaat is van provinciale inmenging? Ik refereer hierbij even aan de debatten over het faillissement van het Noord-Nederlands Bureau voor Toerisme (NNBT). Maakt dit de provincie dan ook niet medeverantwoordelijk voor de situatie waarin de VVV Drenthe Plus nu verkeert? Van de interne organisatie van de provincie heb ik gehoord dat de organisatie VVV Drenthe Plus al met een ton verlies is gestart. Dat roept een vergelijking op met het NNBT, een organisatie die destijds ook met verliezen is gestart.

De heer MUNNIKSMA: Mijnheer de voorzitter. Ik denk dat het bijzonder wijs is dat de provincie op dit moment geen partner is in de VVV Drenthe Plus. De heer Westerhof zet het beeld neer dat de provincie toen de boedelscheiding aan de orde was, de VVV Drenthe Plus geen hulp heeft geboden. In reactie daarop wijs ik erop dat de provincie in de afgelopen vier jaar in verschillende tranches ruim € 0,5 miljoen heeft besteed om de VVV Drenthe Plus op een hoger niveau te laten functioneren. Maar op een gegeven moment is het ook goed te constateren dat de verantwoordelijkheid voor het goed functioneren van de organisatie ligt bij het bedrijfsleven en de gemeenten. En net zo goed als de provincie geld beschikbaar kan stellen uit de uitkering uit het Provinciefonds en de opbrengst van de opcenten op de motorrijtuigenbelasting, hebben de gemeenten ook bepaalde bronnen waaruit zij geld kunnen halen.

De heer KLAVER: Mijnheer de voorzitter. Heb ik goed begrepen dat de gedeputeerde de problematiek rond de VVV zoals wij die uit de media vernemen – meer weten we ook niet – meer ziet als een probleem dan als een kans?

De heer MUNNIKSMA: Voorzitter. Ik ken het probleem ook alleen maar uit de media. Mijn insteek is dat het probleem dat zich nu voordoet, nadrukkelijk een probleem is van de VVV Drenthe Plus zelf. Vanuit mijn politieke levenservaring weet ik dat de VVV een organisatie is die in het leven geroepen is met steun van gemeenten en bedrijfsleven. Ik zie geen kans om nu de organisatie kennelijk in zwaar weer verkeert, nog een extra bijdrage verstrekken, te meer niet daar de provincie al veel heeft bijgedragen om de organisatie beter te kunnen laten functioneren.

De heer VEENSTRA: Voorzitter. Ik weet dat de VVV in Meppel niet meedoet in de VVV Drenthe Plus. De VVV in Meppel zit in een samenwerkingsverband met de VVV's van enkele gemeenten in Noordwest-Overijssel. Maar daar spelen vergelijkbare problemen en ook die VVV's verkeren in zwaar weer. Onderschrijft de gedeputeerde de stelling dat de VVV, heel zwart-wit gezegd, iets is uit het verleden en dat de Drenthe-promotie op een heel andere leest geschoeid moet worden?

De heer MUNNIKSMA: Ik heb het idee dat hier qua beeldvorming een aardige coalitie wordt gevormd tussen de PvdA en de SP, want de heer Westerhof zei in feite hetzelfde, zij het in andere bewoordingen. Maar als regiepartner – dat is vaak ook de rol van de provinciale overheid – wil ik op dit moment geen waardeoordeel over het product VVV Drenthe Plus uitspreken. Ik zeg alleen dat de verantwoordelijkheid voor de aansturing en voor het toekomstige product in eerste instantie ligt bij de partners die de VVV's in stand houden.

De heer LANGENKAMP: Voorzitter. Ik heb nog een aanvullende vraag, omdat de heer Munniksma zo gemakkelijk zegt dat de verantwoordelijkheden in het verleden gescheiden zijn. Daarover is indertijd inderdaad een motie ingediend, maar bij de discussie over dit onderwerp is er ook uitgebreid op gewe-

zen dat het geld - het bedrag van € 0,5 miljoen dat de gedeputeerde nu noemt, maar volgens mij was het meer – eigenlijk weggegooid geld is. Daarom heb ik destijds gezegd dat overwogen zou kunnen worden om toch nog een keer steun te verlenen om in ieder geval de organisatie in de benen te houden.

De heer MUNNIKSMA: Ik hoor de heer Langenkamp twee dingen zeggen. Hij zegt dat toen het bedrag van € 0,5 miljoen – ik erken dat het uiteindelijk meer is geworden, namelijk ongeveer € 0,7 miljoen – beschikbaar werd gesteld, hij zichzelf de vraag stelde of dit geen weggegooid geld zou zijn. In deze fase zeg ik nadrukkelijk dat het mij onverstandig lijkt om via subsidies extra bij te dragen aan producten van de VVV Drenthe Plus. Laat Drenthe Plus eerst zelf maar met een toekomstgericht plan komen, waarmee de kwaliteitsproblemen worden opgelost. Daarna zien wij wel weer. Ik hoop dat de gemeenten en het bedrijfsleven hun inspirerende verantwoordelijkheid nemen.

De heer WIJBENGA: Mijnheer de voorzitter. De discussie gaat nu heel erg richting geld. De staten zeggen dat er in Drenthe enkele organisaties zijn die staan voor het verkopen van het product Drenthe. Die organisaties hebben verschillende financieringsbronnen, maar het product dat men over de toonbank probeert te krijgen, is hetzelfde. Zou dat niet de noemer kunnen zijn die de gedeputeerde triggert zich er toch een beetje mee te gaan bemoeien, zonder dat hij nu een blanco cheque meeneemt? Op dit punt mag van de provincie toch wel een zekere regie verwacht worden?

De heer MUNNIKSMA: Voorzitter. Een tijdje geleden hebben wij gesproken over een feitelijk bestaand faillissement en op dat moment hebben wij er nadrukkelijk voor gekozen geen onderdeel van dat spel te worden.

Ik zeg nu dat wij ervoor moeten waken geen onderdeel te worden van het financiële spel dat op dit moment door andere partijen dan de provincie op de wagen wordt gezet.

Het meest wezenlijke onderdeel van mijn verhaal was dat, als het gaat om de beleidsvormen waarbij de provincie betrokken is, wordt samengewerkt met de toeristische sector en eventueel met de gemeenten, die daar ook een visie op hebben. De inhoud staat centraal en die inhoud moet toekomstgericht zijn.

De heer UDDING: Mijnheer de voorzitter. De provincie moet wel bedenken wat zij in financiële zin doet voor zij besluit in deze kwestie te springen. Allereerst zal dan een enorm financieel gat, dat is ontstaat door de cumulatie van tekorten, gedicht moeten worden en verder moet worden bedacht dat op korte termijn wellicht de grootste bedreiging voor het voortbestaan de VVV Drenthe Plus bestaat uit een mogelijke terugtrekking van de gemeenten en uit de geluiden dat ook het bedrijfsleven uitermate ontevreden is.

Als die belangrijke primaire stakeholders al zo tegen deze organisatie aankijken dan spreekt dat boekdelen.

De heer MUNNIKSMA: Voorzitter. Ik heb op dit moment geen andere visie op de door de heer Udding genoemde punten. Zijn woorden onderstrepen mijn argument dat de verantwoordelijkheid voor deze organisatie in eerste instantie ligt bij gemeenten en ondernemers. Als die verantwoordelijken de ambitie hebben de kar eerst inhoudelijk en vervolgens ook financieel te trekken dan kan een heel ander gesprek ontstaan. De provincie zal dan niet gaan deelnemen in de VVV Drenthe Plus, maar zal dan wel uitspreken dat goede activiteiten van die organisatie misschien wel gesubsidieerd kunnen worden, omdat die passen in haar bedrijfsfilosofie om een aantal zaken in de toeristische sector van de grond te krijgen. Maar dat is op dit moment niet aan de orde. Wij moeten voorzichtig zijn met het naar ons toehalen van verantwoordelijkheid als wij op dit moment geen verantwoordelijkheid hebben voor deze organisatie.

De VOORZITTER: Voor de laatste serie vragen geef ik het woord aan de heer D.B. Dijkstra.

De heer D.B. DIJKSTRA: Mijnheer de voorzitter. Motie M3, die op 4 juli 2007 door deze staten is aangenomen, is al een aantal malen onderwerp van gesprek geweest, ook in deze zaal. De motie ging over topsportevenementen in relatie tot de breedtesport: iedere euro die aan topsport wordt uitgegeven betekent in principe twee euro voor de breedtesport.

Optisch was het een allervriendelijkste motie, maar het CDA staat in deze kwestie toch iets anders. Ook in de statenvergadering van 14 november 2007 stond het onderwerp topsport in relatie tot de breedtesport weer eens in de spotlights. Gedeputeerde Haarsma heeft in die vergadering toegezegd zo mogelijk al in januari 2008 met een notitie te komen waarin puntsgewijs zou worden aangegeven wat nodig is om topsportevenementen naar Drenthe te halen en welke criteria het college hierbij hanteert. In de commissievergadering van 23 januari 2008 heb ik mevrouw Haarsma gevraagd – ik was inderdaad een week te vroeg, want het was toen nog steeds januari – hoe het met deze toezegging stond. Het antwoord was dat de nota begin februari de deur uit zou gaan, de nota lag als het ware al klaar in de postkamer voor verzending. Wij blij, want nu zouden wij tijdens de eerstvolgende vergadering van de Statencommissie Cultuur en Welzijn over deze nota kunnen debatteren. De sportverenigingen met al hun vrijwilligers zouden nu horen hoeveel geld er extra zou kunnen komen, het zou duidelijk worden welke nieuwe criteria voor topsportevenementen zouden gaan gelden en hoe het extra geld verdeeld zou gaan worden.

Tot onze verrassing ontvingen wij afgelopen woensdag een brief waarin de titel van het onderwerp ineens was veranderd in “breedtesport in relatie tot topsportevenementen”. In die brief werd gemeld dat een nadere uitwerking pas bij de herijking van het sociale beleid 2009-2012 volgt en dat tot dan de oude criteria gehandhaafd blijven.

Waar is motie M3 gebleven? Het jaar 2008 doet er schijnbaar al helemaal niet meer toe.

De fractie van het CDA wil daarom over deze kwestie een aantal vragen stellen.

Onze eerste vraag is wat er gebeurd is tussen 23 januari, toen gedeputeerde Haarsma opgewekt verklaarde dat de notitie als het ware al verzendklaar was, en 13 maart. Waardoor is de gedeputeerde op de gedachte gekomen dat topsport in relatie tot breedtesport niet een eigen notitie verdient, maar verweven moet worden in de sociale agenda?

Wat betekent deze koerswijziging voor de toezegging van gedeputeerde Haarsma dat de provincie Drenthe dit jaar de Ronde van Drenthe financieel zal steunen? Wij hebben het dan wel over topsport. Hoe wordt in samenhang hiermee de extra bijdrage aan de breedtesport zichtbaar gemaakt, of wordt 2008 voor de breedtesport een verloren jaar?

Hoe en wanneer wordt motie M3 tot uitvoering gebracht en in de begroting zichtbaar gemaakt?

De VOORZITTER: Ik wens u van harte geluk met uw maidenspeech.

Mevrouw HAARSMA: Mijnheer de voorzitter. Als het gaat om de toezegging die is gedaan met betrekking tot de breedtesport en motie M3, vraagt de heer Dijkstra zich af wat er de afgelopen maanden is gebeurd dat de toegezegde notitie niet al op de mat ligt. Er is heel veel gebeurd.

Begin februari is het startschot gegeven voor de sociale agenda. Dat heeft ertoe geleid dat wij in gesprek zijn gegaan met organisaties, instellingen en verenigingen en in het bijzonder met de gemeenten. In al die gesprekken is heel duidelijk naar voren gekomen dat de gemeenten over de sport in zijn algemeenheid een uitgesproken opvatting hebben.

De heer Dijkstra heeft ongetwijfeld het rapport met de titel “In communi” gelezen en hij heeft ongetwijfeld ook het rapport-Lodders en het rapport van de commissie-Van der Tuuk gezien. Die rapporten hebben mij tot het inzicht gebracht de uitkomsten van de gesprekken met de diverse partijen in relatie te brengen met de sociale agenda en daarna met de gemeenten afspraken te maken om te komen tot een nadere uitwerking van ons sportbeleid. Wij gaan die afspraken vastleggen in allianties met de gemeenten. Gemeenten zijn ook van mening dat de breedtesport sec hun verantwoordelijkheid is. De staten mogen daar van alles van vinden en ik vind daar ook wel iets van, maar ik heb besloten op deze wijze met de gemeenten om te gaan.

De uitwerking van motie M3 komt aan de orde in de Voorjaarsnota 2008. De Ronde van Drenthe zal een prestatiesubsidie krijgen en de staten zullen in de Voorjaarsnota 2008 gevraagd worden voor de

Vuelta 2009 geld beschikbaar te stellen. Op dit moment is nog niet duidelijk wat de diverse gemeenten zullen bijdragen en het bedrag dat wij de staten zullen vragen is afhankelijk van die bijdragen. In het voorstel dat de staten voorgelegd krijgen, zal heel nadrukkelijk meegenomen worden hoe de “verdubbelaar” voor activiteiten van de breedtesport wordt ingezet. In de Voorjaarsnota 2009 zal hierover dus van alles te lezen zijn, maar het college verwacht hierover ook het nodige van de staten te horen.

De heer D.B. DIJKSTRA: Voorzitter. Mag ik concluderen dat de gedeputeerde eigenlijk zegt dat de provincie niet specifiek een eigen koers gaat varen, maar gaat kijken wat samen met de gemeenten kan worden gedaan? Daarmee laat het college de wens van de staten wel ondersneeuwen.

Mevrouw HAARSMA: Ik denk dat de heer Dijkstra nu niet alleen de staten maar ook het college onderschat. Wij willen samenwerken met de gemeenten, maar wij hebben wel een eigen koers. Onze koers is vastgelegd in de sportnota. Maar op basis van de uitkomst van de gesprekken met de gemeenten willen wij een verdiepingsslag maken in het sportbeleid. Ik spreek dan over topsport én breedtesport. Er gebeurt de laatste tijd heel veel op sportgebied. Zo heb ik afgelopen maandag nog een hele dag bijgewoond over de sportontwikkeling in Nederland, georganiseerd door het Ministerie van VWS en NOC*NSF. Mij is duidelijk geworden dat de ontwikkelingen razendsnel gaan. Topsport en breedtesport worden ontkoppeld; het gaat nu nog gewoon om het stimuleren van bewegen en daartussen bewegen topsport en breedtesport zich.

Op die manier wil ik hierover met de gemeenten in gesprek. Gemeenten hebben ambities en wij hebben ambities. Die ambities worden nader uitgewerkt en de staten ontvangen hiervan nog voor de zomervakantie het eerste concept.

De heer KLAVER: Mijnheer de voorzitter. Het verbaast mij dat de gedeputeerde mevrouw Haarsma meer weet van de inhoud van het rapport van de commissie-Van der Tuuk dan sommige leden van die commissie. Ik vind dat knap.

Mijn vraag – ik mag eigenlijk maar één vraag stellen – is waarom de gedeputeerde motie M3 niet uitvoert, want daarop komt het uiteindelijk wel neer.

Mevrouw HAARSMA: Voorzitter. Ik weet helemaal niets van het werk van de commissie-Van der Tuuk, maar ik lees wel van alles. Iedereen is bezig met de rol en de taken van de provincie en na lezing van het rapport “In communi” kan ik mij wel ongeveer voorstellen wat de aanbevelingen zullen zijn. Wat ik hierover zei, is dus puur mijn eigen gedachtespinsel.

Ik voer de motie M3 niet uit, omdat ik in 2008 nog geen geld aan topsport heb uitgegeven. Het geld voor de Ronde van Drenthe is onderweg en er zullen nu plannen gemaakt worden voor besteding van geld in de breedtesport. Rond de Ronde van Drenthe worden ook breedtesportactiviteiten opgezet en daaraan zal het geld besteed worden. Er zijn verder nog geen topsportevenementen geweest, waaraan de provincie geld heeft moeten uitgeven. De kwestie wordt pas bij de Voorjaarsnota 2008 actueel.

De heer VEENSTRA: Toch is het goed dat motie M3, waarin een aantal partijen zich hard heeft gemaakt voor de breedtesport, verleden jaar is aangenomen.

Maar eigenlijk daagt mevrouw Haarsma de staten nu uit zelf met criteria te komen voor hoe de verdubbelaar in werking kan worden gesteld voor de Voorjaarsnota 2008.

Mevrouw HAARSMA: Wie ben ik om te zeggen dat ik de staten daar geen ruimte voor geef. Dat zou toch al te dol zijn. Ik daag de staten inderdaad uit, maar ik wil daarbij wel een kritische opmerking maken. Geld is niet het hoofddoel. Het hoofddoel is stimulering van sport en beweging. Wat mij betreft is dat ook de inzet als het gaat om de verdubbelaar.

De VOORZITTER: Wij zijn hiermee gekomen aan het eind van ons vragenhalfuurtje.

Omdat een hele serie microfoons niet blijken te werken, is het nodig enig technisch onderhoud te plegen. Daartoe is het nodig de vergadering voor enige tijd te schorsen.

Ik schors de vergadering.

(Schorsing van 14.46 tot 14.52 uur.)

De VOORZITTER: Ik heropen de vergadering.

G. Voorstellen

1. Het voorstel van gedeputeerde staten van 21 februari 2008, kenmerk 8/5.3/2008002078, Kennis werkt

(Statenstuk 2008-315, herzien)

De VOORZITTER: Omdat het mij bekend is dat de heer Langenkamp een amendement wenst in te dienen, lijkt het mij efficiënt hem als eerste het woord te geven.

Het woord is aan de heer Langenkamp.

De heer LANGENKAMP: Mijnheer de voorzitter. De inbreng van GroenLinks bestaat uit twee delen en zal beginnen met het deel waarop het amendement dat ik zal indienen, slaat. Het betreft de overheveling van gelden uit het Stimuleringsfonds Drentse projecten naar reserve Versterking economische structuur. In het tweede deel van mijn betoog komen de meer inhoudelijke kanten van het voorstel aan de orde.

Voorzitter. In de commissie is al uitgebreid gesproken over de vraag waarom er geld van het fonds in een reserve moet worden gestort. Ik wil niet de commissievergadering overdoen, maar de brief van 18 maart die wij op onze tafel aantreffen, maakt het allemaal niet veel duidelijker. In die brief is zelfs sprake van "de reserve Stimuleringsfonds".

De uitkomst van het werk van de commissie-Looman was dat de begroting transparant zou moeten zijn met zo min mogelijk reserves. Wat nu wordt voorgesteld, komt op niet veel anders neer dan het verschuiven van geld van het ene naar het andere potje en dat vanwege de administratieve inzichtelijkheid. Maar daarvoor lijkt het mij niet nodig het zo moeilijk te doen. Het levert geen transparantie op, het omgekeerde is eerder het geval. Het is misschien wel gemakkelijk voor het college, maar niet voor staten, want die kunnen niet goed vinden hoe het zit met diverse afrekeningen.

Voorzitter. Ik zal het amendement voorlezen, het amendement dat is mede ondertekend door de fractie van de SP.

Amendement A1

*Provinciale staten van Drenthe in vergadering bijeen op 19 maart 2008,
ter behandeling van statenstuk 2008-315, herzien
inzake: Kennis werkt.*

Besluiten:

In het besluit onder punt III de zinsnede "...en dit te storten in de reserve Versterking economische structuur" te schrappen.

Toelichting:

De strekking van het amendement is dat hiermee voorkomen wordt dat gelden uit het Stimuleringsfonds eerst gestort moeten worden in deze reserve. Het college kiest voor het gebruiken van deze reserve om begrotingstechnische redenen. Middelen die in een bepaald jaar overblijven, blijven dan binnen de reserve beschikbaar voor volgende jaren.

Hiermee wordt niet voldaan aan de uitkomsten van de "Onderzoekscommissie Reserves en Voorzieningen", die juist een transparante begroting wenst en zo min mogelijk gelden in diverse reserves.

De VOORZITTER: Dit amendement maakt deel uit van de beraadslagingen.

De heer LANGENKAMP: Mijnheer de voorzitter. Dan de meer inhoudelijke kant van het voorstel. In de commissievergadering heeft GroenLinks al laten weten het geen duidelijk stuk te vinden. Nu het compensatiepakket voor het uitblijven van de Zuiderzeelijn bekend geworden is, is ook het maken van een integrale afweging heel erg moeilijk geworden. Eigenlijk wordt pas bij de behandeling van de Voorjaarsnota 2008 een integrale afweging gemaakt. GroenLinks maakt daarom een voorbehoud bij de beslissing die vandaag genomen moet worden om € 6,5 miljoen uit te trekken, want ten tijde van de behandeling van de Voorjaarsnota 2008 kan het best zijn dat de fractie dit bedrag met een miljoen wil verlagen of verhogen. Wij willen ons vandaag dus niet vastleggen.

In zijn brief van 18 maart zegt het college weer dat de volgorde is: eerst plannen, dan geld. Maar zowel de plannen als de daarmee gemoeide bedragen vinden wij niet erg duidelijk.

Het college zegt dat het eigenlijk niet duidelijker kan, omdat de nota Kennis werkt een beleidsvisiedocument is, op basis waarvan de discussie wordt aangegaan. Daarmee brengen GS dit statenstuk eigenlijk terug tot de vraag of PS het college al dan niet het mandaat willen geven om aan de slag te gaan. Als de staten "nee" tegen het stuk zeggen, krijgen zij misschien wel het verwijt dat Drenthe honderden miljoenen misloopt, omdat het niet meedeelt in de noordelijke pot. De staten worden dus op de een of andere manier onder druk gezet en dit belemmert de wezenlijke discussie over de voorstellen in het statenstuk.

Waarover ik graag zou willen discussiëren, wil ik toelichten aan de hand van het voorbeeld van een van de grote projecten die in het stuk worden genoemd, namelijk het instellen van de nieuwe subsidieregeling Duurzame economische innovatie aanpassing toeristische sector. In het stuk staan hierover heel interessante dingen, maar wat daar stond, snapte ik eigenlijk niet. Daarom belde ik een ambtenaar, die mij vervolgens uitlegde waarom het zo moet. De KITS-regeling (kleine investeringen in de toeristische sector) loopt af en daar moet wat anders voor in de plaats komen. Maar GroenLinks heeft al veel vaker gevraagd waarom hiervoor de KITS-regeling wordt gebruikt en niet de NORT-consulent, die zich bezighoudt met de ondersteuning van ondernemers in de sector recreatie en toerisme bij het maken van een kwaliteitsslag. Die consultants werken in alle provincies heel goed, maar niet in de noordelijke drie en dat komt door het NNBT.

Een andere reden waarom deze nieuwe subsidieregeling nodig is, is om het verhaal van de natuurlijke recreatie in Drenthe handen en voeten te geven. Maar ook daarbij gaat het vooral om het maken van een kwaliteitsslag.

Naar aanleiding van de zinsnede op pagina 8: "Voor nieuwe innovatieve initiatieven/ontwikkelingen zal in het ruimtelijk kader ruimte worden geboden" heb ik in de commissie gevraagd of dit een verandering van POP II betekent. De gedeputeerde heeft toen gezegd dat ik nog een antwoord zou krijgen. Uit zijn knikken maak ik op dat dit antwoord nu wel komt.

In de commissie zijn nog meer vragen gesteld, waarop nog geen antwoord is gekomen, maar goed, ik heb er nu een paar uitgehaald.

De nieuwe subsidieregeling gaat alleen gelden voor ondernemers die hun hoofdkomen uit het toerisme verkrijgen. Maar bij doorvragen is het antwoord van weer een andere ambtenaar dat er een andere regeling is die vooral voor de kleine ondernemers geldt, namelijk de STIPO. Statenleden moeten dus steeds maar doorvragen om erachter te komen hoe het allemaal zit. Maar eigenlijk zouden zij dat niet moeten hoeven doen, alle informatie moet in het stuk staan.

Voor deze sector is in het voorliggende voorstel € 2,5 miljoen uitgetrokken, terwijl dit in de oude KITS-regeling nog € 4,5 miljoen per jaar was. De Europese gelden heb ik er in dit geval bijgeteld om een goede vergelijking te kunnen maken. Op mijn vraag waarom het dit bedrag is geworden, zegt de ambtenaar: "Dat is een politieke keus." Maar die keus zouden de staten vandaag moeten kunnen maken, maar zij kunnen dat niet omdat er geen onderbouwing is. Daarom mijn vraag aan het college waarom het bedrag is teruggebracht tot € 2,5 miljoen, terwijl het deze sector toch heel belangrijk vindt.

De heer BERENDS: Mijnheer de voorzitter. Aan de orde is de zwaar herziene versie van de nota Kennis werkt. Het enig overgebleven doel is nu nog het veiligstellen van de cofinanciering van de SNN-programma's.

De PvdA juicht het vrijmaken van € 6,5 miljoen uit het Stimuleringsfonds Drentse projecten, als benodigd voor de cofinanciering in 2008, zeer toe. Wij zijn enthousiast dat deze middelen worden vrijgemaakt, omdat zij een aanzet betekenen voor ontwikkelingen die goed zijn voor Drenthe, ontwikkelingen die wij bijzonder waardevol achten.

Voorzitter. Wij hebben via een telefoontje aan de ambtenaren ook helderheid gekregen over de indicatoren en of 2005 nog geldt als jaartal voor de nulwaarde. Het college gaat uit van de meest recente gegevens. Onze vragen hierover achten wij daarmee voldoende beantwoord.

In de commissie heeft mijn fractie ook aangegeven een inhoudelijke benadering van het onderwerp voor te staan, want volgens ons gaat het om een aantal kansrijke ontwikkelingen waarin de provincie een rol kan spelen, sterker nog, feitelijk al speelt. In dat kader hebben wij de ontwikkeling van een visie voor geheel Drenthe op het beroepsonderwijs genoemd. De ontwikkeling van een opleiding vervoer en logistiek op het Europark in Coevorden en het oprichten van filialen van de seniorenacademie en de volksuniversiteit in de grotere gemeenten behoren volgens ons wellicht ook tot de mogelijkheden. Het college reageerde daar positief op, want de gedeputeerde zei samen met zijn collega mevrouw Haarsma in overleg te zullen gaan met de twee hogescholen die tegenwoordig in Drenthe onderwijs verzorgen en ons hierover nog voor de zomer een notitie ter bespreking aan te zullen bieden.

Ten slotte de projecten. Het college wil de projecten cofinancieren om ze een extra duwtje in de rug te geven, bijvoorbeeld omdat er sprake is van een onrendabele top. Dat vinden wij een prima zaak, want dat betekent constructief beleid.

Wij hebben ervoor gepleit de staten een meetbaar geformuleerde lijst met projecten aan te bieden. Wij zijn erg benieuwd of er sprake is van overintekening.

Voorzitter. Het zal daarom wel geen verbazing wekken dat de fractie van de PvdA samen met die van de VVD en de ChristenUnie een motie heeft opgesteld, die de woordvoerder van de ChristenUnie aanstonds zal indienen.

De VOORZITTER: Ik wens u geluk met uw maidenspeech.

Mevrouw MULDER: Mijnheer de voorzitter. Tijdens de behandeling van dit stuk in de Statencommissie Bestuur, Financiën en Economie heeft onze fractie aangegeven sterk te hechten aan het kunnen maken van een integrale afweging van de besteding van de middelen uit het Stimuleringsfonds Drentse projecten. Deze insteek sluit overigens aan bij die van het college, want op pagina 99 van de Begroting 2008 schrijft het college: "Vanwege de gebiedsgerichte aanpak en het samenbrengen van verschillende ambities op de diverse beleidsterreinen worden de intensiveringen integraal gewogen."

Gisteren, aan het eind van de middag – nota bene wel erg laat voor iemand die de discussie goed en gedegen wil voorbereiden – hebben wij nog een schrijven van het college mogen ontvangen, waarin het aangeeft dat de brief van 13 november 2007 van gedeputeerde Looman, met daarin een lijst van projecten niet meer actueel is. Een en ander hangt samen met de afspraken die Rijk en regio hebben gemaakt over het Regiospecifiek Pakket Zuiderzeelijn. Dit akkoord met het Rijk zal financiële consequenties hebben, die uiteraard meegewogen worden bij de integrale afweging van de projecten.

Op dit moment is niet bekend wat het provinciale aandeel zal zijn in de cofinanciering van de projecten tot 2020, die zijn opgenomen in de lijst transitie-ZZL. Nota bene in het stuk zelf staat dat er een behoorlijk stuk cofinanciering is. Daarover nemen wij nu nog geen beslissing, het staat onder het besluit om nu € 6,5 miljoen ter beschikking te stellen.

In de brief van gisteren schrijft het college: "Het spreekt vanzelf dat het gelet op het voorgaande onmogelijk is u in dit stadium, een integrale afweging voor te leggen". Deze uitspraak is in contrast met de uitspraak van verleden week dat het college een en ander wel integraal had afgewogen en dat de staten de gelegenheid daarvoor zouden krijgen bij de behandeling van de Voorjaarsnota 2008. De commissie is hiermee niet akkoord gegaan en daarop heeft de gedeputeerde Baas toegezegd zo spoedig

mogelijk, in ieder geval eerder dan bij de voorjaarsnota, te zullen aangeven welke projecten wat gaan kosten. Daarnaast zou hij er zorg voor dragen, dat voor de PS-vergadering van 19 maart de staten voldoende informatie zouden ontvangen om een goede afweging te kunnen maken. Dat was dus de korte brief van gisteren.

Wij constateren dat het op dit moment niet mogelijk is een integrale afweging te maken, het college zegt dit met zoveel woorden zelf ook eigenlijk al. Ik vraag mij af hoe de andere statenfracties hierover denken en hoe het college hier zelf tegenaan kijkt.

Het college schrijft in zijn brief dat het handig is een storting van € 6,5 miljoen in de reserve Versterking economische structuur te doen, omdat deze reserve wordt verantwoord in de bestuursrapportages, dat de staten daarmee beter gefaciliteerd zijn dan wanneer de verantwoording plaatsvindt via de bestedingsruimte van het Stimuleringsfonds Drentse projecten en dat bovendien dit stimuleringsfonds op deze manier beter inzichtelijk en actueel te houden is. Dit soort uitspraken valt onder de categorie “dat is begrotingstechnisch” en verleden week hebben wij al geconstateerd dat zo'n uitspraak erop neer komt dat wij met een kluitje in het riet worden gestuurd. Dit argument van het college is dus flauwekul.

Gezien het belang van de integrale afweging vinden wij het niet erg om tot het moment van behandeling van de Voorjaarsnota 2008 op zichzelf staande begrotingswijzigingen te ontvangen. Omdat ook het college uitgaat van “eerst plannen en daarna geld” blijft er ruimte om in te spelen op veranderende omstandigheden. Daarbij komt nog dat er nog geld in de reserve Versterking economische structuur zit. Dat geld kan natuurlijk eerst nog wel gebruikt worden.

Hoe gaan we om met de reserves? De uitwerking van het standpunt hierover ontvangen we bij de voorjaarsnota. De uitwerking zal recht moeten doen aan de uitkomsten van het werk van de Commissie reserves en voorzieningen.

In het ontwerpbesluit wordt onder punt II voorgesteld gedeputeerde staten te machtigen middelen hiervoor in te zetten. Dat is wel heel royaal geformuleerd, het is bijna een blanco cheque. Hoe moeten we deze zin lezen, over welke middelen gaat het dan precies?

Voorzitter. Ik kom even terug op de vragen die verleden week zijn gesteld. Net als de VVD willen wij graag inzicht in de prioriteiten zoals die zijn opgenomen op de pagina's 99 en 100 van de Begroting 2008. Hoe zijn die prioriteiten op geld te waarderen?

Wij vinden het belangrijk om bij de besluitvorming over het voorliggende statenstuk te weten wat de stand van zaken is van de in de brief van 13 november 2007 genoemde projecten. De korte brief van gistermiddag geeft daar volstrekt geen duidelijkheid over, maar wellicht kan de gedeputeerde dit nu alsnog doen.

Graag horen wij van de gedeputeerde welke bedragen naar cofinanciering en welke bedragen precies naar het Drents Innovatief Actieprogramma (IAP) en het Drents Economisch Innovatie Programma (DEIP) gaan.

Met de SP krijgen wij graag een antwoord op de vraag naar de percentages ten aanzien van meetbare beoogde beleidseffecten.

De heer KERSTHOLT: Mijnheer de voorzitter. De fractie van de VVD is op hoofdlijnen akkoord met de nota Kennis werkt. Die nota kan op onze instemming rekenen.

De uitvoeringsnota sluit ook goed aan bij hoofdstuk 4 van het collegeprogramma Kennis werkt.

In de uitgebreide discussie in de afgelopen vergadering van de Statencommissie BFE over dit onderwerpen hebben wij vooral aspecten als meetbaarheid, afrekenbaarheid – SMART heet het dan – zwaar meegewogen. Actualisering van deze meetcriteria is voortdurend nodig, met name ook om het verwachtingspatroon bij alle betrokken reëel te maken en te houden.

De inhoudelijke toezeggingen die de gedeputeerde in de commissievergadering deed, hebben ons grotendeels tevreden gesteld. Op het vlak van de toegankelijkheid van de regeling hebben wij aangedrongen op laagdrempeligheid en zo weinig mogelijk bureaucratie en papierwerk. Er moet nu vooral aan de slag gegaan worden met het opbouwen van de kenniseconomie, de kansrijke sectoren recreatie en toerisme en zorgeconomie, land- en tuinbouw en bedrijventerreinen moeten in een internationale context geplaatst worden, er moet gebiedsgericht beleid en aansluiting zijn van onderwijs van hoog tot laag

op de arbeidsmarkt en daarnaast verdienen her- en bijscholing van het huidige arbeidspotentieel meer aandacht. Het gaat om aanjagen en stimuleren.

Kenniseconomie en innovatie en vernieuwing van processen en producten worden vaak in een adem genoemd met nieuwe en moderne media en hulpmiddelen en dat is voor een groot deel terecht. Wij willen echter behalve voor de wetenschappelijke en hoog technologische elementen ook aandacht vragen voor de processen en vernieuwingen in de bestaande techniek en het ambacht. Het MKB verdient zeer zeker veel steun bij zijn innovatieve plannen. Het MKB kan die steun zeer goed gebruiken, soms nog beter dan de grote bedrijven en soms is ook de output in het MKB zelfs nog groter. Dit is dus een pleidooi voor het MKB.

Tot zover het inhoudelijke deel.

De gedeputeerde heeft dit statenstuk de onderlegger genoemd voor de cofinanciering van de noordelijke programma's. Daar kunnen wij het wel mee eens zijn. Echter, de argumentatie van de gedeputeerde Baas ten aanzien van het overboeken vanuit het fonds naar de reserve Versterking economische structuur – in de brief van 18 maart is sprake van de reserve Versterking economische infrastructuur, maar dat zal wel een vergissing zijn – kunnen wij alleen accepteren dat er in de staten voldoende steun is voor de motie, die de fracties van de PvdA, de VVD en de ChristenUnie zullen indienen. Alleen dan kunnen wij met deze overboeking akkoord gaan.

De VOORZITTER: Ik wens ook u van harte geluk met uw maidenspeech.

Mevrouw FRONCZEK: Mijnheer de voorzitter. De vorige week heeft de Statencommissie BFE gesproken over de herziene versie van de nota Kennis werkt. In die vergadering hebben wij aangegeven het herziene stuk een verbetering te vinden ten opzichte van de eerdere versie, maar hebben wij ook gezegd de meetbare beoogde beleidseffecten concreter te willen hebben. Wij kunnen nu namelijk nog steeds niet zien of de doelstellingen in 2015 gehaald zullen zijn. Dat is niet SMART.

De gedeputeerde Bats heeft in de commissie gezegd om, waar dit mogelijk is, voor de statenvergadering met een actualisatie te zullen komen. Ik heb die niet gezien. Mijn vraag is daarom: zijn er actuelere gegevens en zo ja, waarom hebben wij deze dan niet gekregen?

De SP is het er niet mee eens dat het benodigde geld in de reserve Versterking economische structuur wordt gestort. De argumenten die de gedeputeerde in zijn brief van 18 maart geeft, verschillen eigenlijk niet van de al eerder genoemde. Wij zijn dan ook nog steeds niet van standpunt veranderd.

En dan ons laatste pijnpunt: het kunnen maken van een integrale afweging. De gedeputeerde heeft aangegeven dat die, gezien de huidige omstandigheden, niet gegeven kan worden. Wij willen echter niet dat het principe "wie het eerst komt, het eerst maalt" gehanteerd gaat worden. Wij willen een weloverwogen keuze kunnen maken.

De VOORZITTER: En ten derde male bij dit onderwerp: ook u van harte gelukgewenst met uw maidenspeech.

De heer WENDT: Mijnheer de voorzitter. Gisteravond was ik aanwezig bij de start van het door provinciale staten geïnitieerde project Investeren in ervaring. De staten hebben geld vrijgemaakt voor 150 extra stageplaatsen voor leerlingen in de niveaus 1 en 2 van het mbo. De voorzitter van het MKB-Emmen zei dat het goed gaat in Zuidoost-Drenthe en dat juist in die omstandigheid doorgegaan moet worden met stimuleren en initiëren, met samenwerken tussen provincie, onderwijs, gemeenten en bedrijven.

Voorzitter. Wat ons betreft zijn wij daar vandaag mee bezig. Vandaag maken wij een stap in die richting. Wij werken samen met verschillende partners in de provincie.

In de nota Kennis werkt gaat het om cofinanciering van SNN-programma's: SNN, bedrijfsleven, kennisinstellingen, kleinere gemeenten, naast de vier grote gemeenten en de provincies doet iedereen mee. Fryslân en Groningen hebben al met de nota ingestemd, nu Drenthe nog. En dit alles mede in het kader van hoofdstuk 4 van het collegeprogramma, Kennis werkt, waarbij als uitgangspunt geldt dat iedereen participeert.

Het voorliggende voorstel is een eerste aanzet, er volgen nog verdere stappen rond bijvoorbeeld de zorg economie, het onderwijs en de innovatie, land- en tuinbouw en het kansenfonds.

Voorzitter. Er is verleden week langdurig en breedsprakig over gesproken en wij hebben gisteren nog aanvullende informatie ontvangen. Als we op dit moment alles integraal willen kunnen overzien, lopen we straks achter de feiten en de SNN-subsidies aan en kunnen wij de titel van het stuk wijzigen in "Kennis staat stil".

Jaarlijks volgen een evaluatie en actualisatie. Doelen als de verhoging van het opleidingsniveau, de toeristische impulsen, de revitalisering van bedrijventerreinen en de internationale positionering van de sensor technologie verdienen nadere uitwerking en stimulering. Aan het werk dus, maar dan wel starten.

Voorzitter. Ook over de financiering is al langdurig gesproken. Wij willen hierover een motie indienen, want wij willen in het kader van onze controlerende en kaderstellende rol wel een vinger aan de pols houden. Ik dien de motie mede namens de fracties van de PvdA en de VVD in.

Motie M1

Provinciale staten van Drenthe;

in vergadering bijeen op woensdag 19 maart 2008 ter behandeling van statenstuk 2008-315, Kennis werkt, herzien

*overwegende dat de herziene nota Kennis werkt een belangrijke impuls is voor de Drentse economie en dat belang wordt gesteld in de doelen die in de nota worden verwoord en daartoe voor GS een werkba-
re en voor PS een controleerbare werkwijze wordt gevonden.*

BESLUITEN: dat provinciale staten hierna steeds vooraf worden geïnformeerd over de toedeling van middelen uit het Drents Stimuleringsfonds. Daarbij dient door GS te worden aangegeven voor welke projecten binnen een jaar opnieuw financiering uit het Stimuleringsfonds zal worden gevraagd, waarbij de prioritering van de projecten een keuze van provinciale staten is.

En gaan over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: Deze motie maakt deel uit van de beraadslagingen.

De heer BATS: Mijnheer de voorzitter. Ik denk dat mijn antwoord kort kan zijn.

De afgelopen commissievergadering is een groot aantal vragen gesteld over het stuk, dat een herzien stuk is, dus ook daarvoor is er over dit onderwerp al de nodige discussie geweest. Ik zal proberen de vragen die in de commissie al zijn beantwoord, niet opnieuw ten tonele te voeren.

GroenLinks is consistent in zijn oordeel over het stuk: het is niet duidelijk. Maar hierover verschillen die fractie en ik wel van opvatting.

De fractie van GroenLinks wenst nog een antwoord op drie specifieke vragen.

Het antwoord op de vraag over de Ruimte-voor-ruimte-regeling is dat wat hierover op pagina 8 staat een basiszin was in het oorspronkelijke stuk. In het herziene stuk hebben wij rekening willen houden met de nieuwe WRO en de ontwikkelingen die in die wet zouden kunnen plaatsvinden in relatie tot financiering en cofinanciering. Het is niet meer en niet minder. Wij hebben dus rekening willen houden met wat in de nieuwe WRO kan komen te staan.

Wij hebben niet gekozen voor een NORT-consulent omdat wij van mening zijn dat uiteindelijk het bedrijfsleven zelf het moet doen. In de aanpassing van het beleid en van de beleidsdoelen past een dergelijke consulent volgens ons niet, hetgeen niet wegneemt dat de door de heer Langenkamp genoemde activiteiten rond de toeristische sector onze volle steun hebben.

De heer Langenkamp heeft verder gevraagd waarom in de oude KITS-regeling een bedrag van € 4,5 miljoen gold, terwijl het in de nieuwe regeling – die dus geen KITS meer heet - € 2,5 miljoen is. Het bedrag van € 4,5 miljoen was gekoppeld aan de programma's van de drie noordelijke provincies, terwijl

het nu genoemde bedrag alleen voor het Drentse programma is. Wij hebben onze ambitie nu op geld gezet. Als de ambitie van het college straks nog verder gaat dan komen wij daarmee bij de staten terug en als de staten zelf nog wensen hebben dan staat niets hun in de weg een eigen afweging te maken en te proberen voor die wensen geld vrij te maken en het bedrag voor Drenthe op € 4,5 miljoen te krijgen. Maar het college heeft op dit moment die keuze niet gemaakt.

Ik dank de fractie van de PvdA voor haar steun.

De meer technisch-financiële vragen die mevrouw Mulder namens de fractie van het CDA stelde, zullen door de heer Baas beantwoord worden, maar ik hecht er toch aan te verklaren dat het belangrijk is dat de staten vandaag het college mandateren om € 6,5 miljoen uit te geven, al was het alleen maar omdat – en nu beantwoord ik tevens de vraag van mevrouw Fronczek – in het SNN het molenaarsprincipe geldt. Als wij dan de komende maanden nog moeten gebruiken voor het voeren van een fundamentele afwegingsdiscussie dan heeft het college al die maanden niet het mandaat om projecten in te dienen, hetgeen betekent dat de projecten de komende maanden naar Groningen en Fryslân zullen gaan, omdat de staten van die provincies hun colleges wel gemandateerd hebben. In die zin is het geweldig belangrijk dat de staten van Drenthe vandaag het college het gevraagde mandaat geven. De drie onderdelen van het ontwerpbesluit zijn alle van even groot belang en met elkaar verbonden. Het moet dus een integraal mandaat zijn, wil Drenthe de komende maanden geen gelden mislopen.

De fracties van CDA en SP hebben net als in de commissie vragen gesteld over de meetbare doelen en effecten, dus de percentages van de programma's die nu voorliggen. Het gaat in dit geval ook niet om projecten maar om programma's. De meetbare effecten zijn – ik heb dit verleden week ook al gezegd – heel eenvoudig op te vragen bij het SNN. Alle programma's kennen hun eigen strakke en strenge doelen, kennen hun te behalen resultaten, en die zijn bepalend voor het feit of subsidies deels of helemaal gaande een project of pas aan het eind van een project worden uitgekeerd. In die zin is het niet geweldig lastig de gevraagde gegevens te achterhalen. Probleem is wel dat op het moment dat wij geld vrijmaken – de heer Kerstholt gaf terecht aan dat wij aan het werk moeten – dit geld over het algemeen gaat naar projecten die over een aantal jaren lopen en waarvan de afrekening dus ook over een aantal jaren loopt. Uiteraard zullen wij – ik heb ook dit al eerder toegezegd – de staten niet eens per jaar maar minimaal tweemaal per jaar op de hoogte houden van de resultaten van de programma's die in gang zijn gezet.

De SP wil nog graag horen waarom geen actuelere CBS-cijfers zijn verstrekt, terwijl dat toch is toegezegd. Ik heb toegezegd uit te zullen zoeken of die meer actuele cijfers er zijn. Die zijn er niet. De systematiek van het CBS gaat over het algemeen per cluster van jaren; de cijfers in het document zijn dus de meest actuele en pas begin 2009 zal de eerste trits met nieuwe cijfers van het CBS komen.

In reactie op de opmerking van de SP dat die fractie niet wil meewerken aan het systeem van “wie het eerst komt, het eerst maalt” wijs ik er expliciet op dat als Drenthe niet in dit systeem meegaat, het geen partij is in de cofinanciering en het binnenhalen van de noordelijke programma's van zowel Koers Noord als OP-EFRO.

Ik dank de fractie van de ChristenUnie voor haar steun aan dit voorstel.

Tot slot wil ik aanvaarding van het door GroenLinks ingediende amendement ontraden. Aanvaarding van dat amendement maakt ons in ieder geval de komende periode richting de noordelijke programma's vleugellam.

De heer KLAVER: Mijnheer de voorzitter. Wanneer mogen wij een reactie van het college op de motie verwachten? Komt die reactie pas na het antwoord van de heer Baas?

De VOORZITTER: De beantwoording door het college is nog niet volledig, aangezien de heer Baas ook nog het woord gaat voeren.

De heer BAAS: Mijnheer de voorzitter. Na de woorden van de heer Baas hoef ik niet zoveel meer te zeggen. Ik moet nog reageren op twee zaken, die de financieel-technische kant betreffen.

Ik wil beginnen met het amendement dat de heer Langenkamp heeft ingediend, waarin ervoor wordt gepleit geen gelden uit het Stimuleringsfonds Drentse projecten in de reserve Versterking economische structuur te storten.

Het college ontraadt ook om financieel-technische redenen aanvaarding van dit amendement. De door het college gekozen oplossing is niet alleen financieel-administratief inzichtelijker, zoals de heer Langenkamp zelf ook al terecht opmerkte, maar ook transparanter. Deze oplossing voorkomt begrotingswijzigingen en een ingewikkelde boekhouding. Ook voor de staten zijn er aan deze systematiek voordelen verbonden, want in de bestuursrapportages zal precies te zien zijn hoeveel geld uit de reserve Versterking economische structuur is opgenomen. Voor de staten wordt de controle dus veel gemakkelijker. Dus ook om die reden ontraadt het college aanvaarding van het amendement.

Mevrouw MULDER: De gedeputeerde zegt dat het allemaal voor de staten minder goed te volgen is wanneer de gelden uit het Stimuleringsfonds Drentse projecten komen dan wanneer de bedragen uit de reserve Versterking economische structuur worden gehaald. Volgens mij maakt dat begrotingstechnisch gezien niet uit, want geld ergens uithalen moet altijd verantwoord worden, of dat nu uit de ene of uit de andere reserve komt. Ik ben daarom benieuwd te horen hoe de gedeputeerde dit ziet.

De heer BAAS: Ik kan eigenlijk alleen maar herhalen wat ik al gezegd heb. Het is gewoon een kwestie van techniek en heeft verder helemaal niets te maken met het op de een of andere manier wegwerken van zaken. Met het Stimuleringsfonds is het anders werken dan met een reserve en vandaar dat wij ervoor pleiten het toch op de door ons voorgestelde manier te doen, waarbij in de bestuursrapportages telkens precies te zien zal zijn hoeveel geld is uitgegeven en niet telkens begrotingswijzigingen nodig zijn. Ik blijf dus gewoon herhalen wat ik daarover al heb gezegd.

Mevrouw MULDER: Voorzitter. Ik stel vast dat ik van deze gedeputeerde geen antwoord op mijn vraag krijg.

De heer LANGENKAMP: Er is inderdaad sprake van een soort van patstelling. Ik wil nog even terugkomen op de opmerking van de heer Bats dat dit amendement het college vleugellam maakt. Kan de heer Baas als financiële man die uitspraak wat nader toelichten?

De heer BAAS: Ik sluit mij bij de heer Bats aan, want het wordt voor ons veel ingewikkelder – er is veel meer administratie nodig – om het op de door de heer Langenkamp voorgestelde wijze te doen. Het zou betekenen dat wij niet slagvaardig kunnen opereren. Het heeft dus puur met de slagvaardigheid te maken.

De heer LANGENKAMP: Maar het maakt voor het college toch helemaal niets uit of het geld in het Stimuleringsfonds Drentse projecten zit of in de reserve Versterking economische structuur? Dat is toch lood om oud ijzer?

De heer BAAS: Nee, het maakt wel uit.

Mevrouw MULDER: Wat dan?

De heer LANGENKAMP: Probeer dat dan nog eens uit te leggen.

De heer BAAS: De heer Langenkamp stelt nu een heel technische financiële vraag. Puur boekhoudkundig gezien is het beter het geld in de reserve Versterking economische structuur te parkeren, want dan kunnen de staten in elke bestuursrapportage zien welke bedragen zijn opgenomen.

Mevrouw MULDER: Voorzitter. Als ik het goed heb, is de heer Baas de gedeputeerde van financiën. Hij moet het ons dan toch zo kunnen uitleggen dat wij het begrijpen? Tot nu toe is het antwoord dat het

begrotingstechnisch beter is, maar volgens mij gaat het er gewoon om dat het college het op de door hem voorgestelde manier wil doen, waarna uiteindelijk uit de bestuursrapportages blijkt hoeveel geld is uitgegeven en hoe dit verantwoord kan worden. Als wat wij wensen tot het verschijnen van de Voorjaarsnota 2008, op basis waarvan een echt integrale afweging kan worden gemaakt, iets meer administratieve rompslomp met zich brengt dan heb ik daar totaal geen problemen mee en dan lost de gedeputeerde het allemaal maar mooi intern op.

De heer BAAS: Ik kan alleen maar zeggen dat het college een voorkeur heeft voor de in het stuk vermelde gang van zaken, omdat die hem de meest adequate lijkt. Het is puur financieel-technisch. Als de staten willen dat het gaat op de manier zoals in het amendement is verwoord dan kunnen zij dat bij de stemming over het amendement duidelijk maken. Het college blijft vasthouden aan zijn voorstel.

De VOORZITTER: Mevrouw Smith mag nog een interruptie plegen en daarna vervolgt de heer Baas zijn betoog.

Mevrouw SMITH: Voorzitter. Ik heb nog een vraag, want de heer Baas verwisselt de namen ook steeds. Het is de reserve Versterking economische structuur en Stimuleringsfonds Drentse projecten. Waarom past deze uitgave niet in de doelstellingen van het stimuleringsfonds en moet het per se via een reserve lopen?

De heer BAAS: Ik haal inderdaad de twee begrippen wel eens door elkaar. Ik kan eigenlijk alleen maar blijven herhalen wat ik al heb gezegd. Het college kiest om redenen van effectieve financiële verantwoording voor de weg die in het stuk is verwoord. Als het via het Stimuleringsfonds gaat, moeten er begrotingswijzigingen komen en eventuele overhevelingen. Mevrouw Mulder wijst erop dat bij de behandeling van de Voorjaarsnota 2008 een integrale afweging wordt gemaakt en dat daarna geen begrotingswijzigingen meer nodig zijn. Als het inderdaad om een zo korte periode gaat, kan het college daarmee leven.

De VOORZITTER: De argumenten zijn nu wel voldoende gewisseld.

De heer BAAS: In de commissievergadering van verleden week heb ik toegezegd de staten zo volledig mogelijk te informeren. Ik heb inderdaad nog eens heel goed gekeken of het mogelijk is een integrale afweging te maken. In de brief van 18 maart staat dat dit niet mogelijk is omdat het Stimuleringsfonds Drentse projecten nog niet op geld gezet kan worden. De projecten verkeren in een nog veel te prematuur stadium om er iets verstandigs over te kunnen zeggen. Ik kan daarom slechts herhalen wat de heer Bats heeft gezegd. Als wij wachten tot wel een integrale afweging kan worden gemaakt dan vissen wij wat de cofinanciering betreft achter het net.

Mevrouw MULDER: Voorzitter. Verleden week zei de heer Baas dat hij het allemaal heel integraal had afgewogen. Ik ben benieuwd te horen op welke basis hij dat toen had gedaan, terwijl zijn conclusie nu is dat het helemaal niet kan.

De heer BAAS: Ik heb het deze week nagegaan en vandaar de brief. Het kan niet, omdat wij de projecten niet op geld kunnen zetten. Een aantal van de projecten uit de brief van 13 november is, gezien de discussie over de ZZL-gelden, al niet meer actueel. Het lijstje is dus niet meer actueel en er kunnen, omdat de projecten nog heel prematuur zijn, ook nog geen bedragen bij gezet worden. En dus kan nu de integrale afweging niet gemaakt worden. Daarop wachten betekent het verspelen van cofinancieringsgelden.

De VOORZITTER: Er mag natuurlijk nog wel geïnterrupteerd worden, maar ik wijs erop dat er ook nog een tweede termijn komt.

Mevrouw MULDER: En daar maakt mijn fractie ook vast wel gebruik van.
De gedeputeerde erkent dus nu ook zelf dat zijn uitspraak van verleden week gewoon niet correct was.

De heer BAAS: Mijn uitspraak van de vorige week was in die zin correct dat ik heb toegezegd een maximale inspanning te zullen leveren om de staten te geven waarom zij vroegen. Ik ben alleen niet zover gekomen als de staten wilden.

De VOORZITTER: Ik stel vast dat de heer Baas zijn beantwoording heeft afgerond.
Ik geef de staten nu de gelegenheid voor een tweede termijn.

Mevrouw MULDER: Mijnheer de voorzitter. Wij verzoeken u de vergadering te schorsen.

De heer KLAVER: Mijnheer de voorzitter. Nu het college klaar is met zijn eerste termijn, hoor ik toch graag wat het denkt te doen met de motie van de coalitiepartijen.

De heer BATS: Mijnheer de voorzitter. Indachtig de discussie die in de vorige commissievergadering is gevoerd, lijkt het indienen van deze motie een heel logische stap. In de motie wordt het college opgeroepen bij het invullen van de witte vlekken met aanvullende informatie te komen. Als er uit het Stimuleringsfonds Drentse projecten geput moet worden, zullen de staten een afweging moeten kunnen maken. Er zal de komende jaren zowel op witte vlekken, cofinanciering als programma 4 moeten worden ingezet.

Het college kan leven met de motie.

De VOORZITTER: Het college heeft nu zijn oordeel over de motie gegeven en het is vervolgens aan de staten om erover te besluiten.

Ik schors de vergadering.

(Schorsing van 15.38 tot 15.59 uur.)

De VOORZITTER: Ik heropen de vergadering.

TWEEDE TERMIJN

De heer LANGENKAMP: Mijnheer de voorzitter. Ik wil even terugkomen op de zeer interessante discussie over het verschil tussen een fonds en een reserve. Volgens mij snapt een gewone burger hier helemaal niets van en spreken wij hier al een hele tijd over iets dat helemaal niets voorstelt. Maar ergens op de achtergrond – ik lees dit ook in de motie van PvdA, VVD en CU – is dit verschil toch degelijk belangrijk, want wij willen zien wat er gebeurt. Om dat te bereiken heb ik mijn amendement ingediend. Het college houdt aan zijn standpunt vast, maar kan eigenlijk niet duidelijk maken waarom. Ik begrijp uit het stuk dat wanneer geld uit het Stimuleringsfonds in een bepaald jaar niet wordt gebruikt, het terug moet naar de algemene middelen. Is dat de angst van het college en wil het daarom dat het geld in een reserve wordt gestort? Als dat de clou is van het verhaal dan handhaaf ik mijn amendement.

Voorzitter. Ik heb niet voor niets verwezen naar de commissie-Looman. De bedoeling van het instellen van die commissie was het allemaal transparanter te laten worden. Geld dat eenmaal in een reserve is gestort en waarvan de staten niet horen dat het niet is uitgegeven, kan jaren in die reserve blijven zitten. Behalve uit de overzichten bij de jaarrekeningen enzovoorts is dan nergens meer uit op te maken, dat er nog steeds geld in die reserve zit. Ik heb daarom nog steeds het idee dat het voor de staten transparanter wordt wanneer het geld niet in een reserve wordt gestort.

Voorzitter. Ik heb aan de hand van een aantal voorbeelden aangegeven waarom naar mijn mening het stuk onduidelijk is. Een van die voorbeelden was de zin op pagina 8 over ruimte in het ruimtelijk kader. Het antwoord van de heer Bats was dat in die zin vooruitgelopen wordt op de nieuwe WRO. Die zin had

er dus net zo goed niet in kunnen staan, want na invoering van de nieuwe wet zal er van alles moeten gebeuren.

Op mijn vraag waarom het werk niet door een NORT-consulent kan worden gedaan, gaat de gedeputeerde eigenlijk niet in. Ik kan mij dat wel een beetje voorstellen, maar in een tussenzin liet de heer Bats weten eigenlijk een beleidswijziging te hebben doorgevoerd, want hij zei dat de sector het zelf moet gaan doen. Dat heb ik nog niet eerder gehoord. Volgens mij was het juist de bedoeling de ondernemers in de toeristische sector te helpen met het maken van een kwaliteitsslag, want de kleine papa-en-mama-bedrijfjes kunnen het allemaal niet zelf. Ik ben echt benieuwd wat er nu werkelijk uitrolt.

Voorzitter. Ik heb het idee dat GS de door de fracties van PvdA, VVD en CU ingediende motie gemakkelijk kan overnemen, omdat wat daarin wordt gevraagd gewoon bestaand beleid is. De heer Bats heeft in de commissie zelfs al gezegd de staten vier keer per jaar te zullen informeren, terwijl hij dit aantal nu tot tweemaal per jaar terugbrengt.

In de motie staat dat GS dienen aan te geven voor welke projecten binnen een jaar opnieuw financiering uit het Stimuleringsfonds zal worden gevraagd. Maar het is toch staand beleid dat iedere uitname uit het fonds met de staten besproken moet worden?

Ik wijs er ten slotte op dat wanneer mijn amendement niet wordt aanvaard, in de motie ook de reserve Versterking economische structuur moet worden genoemd. Hoe denkt het college hierover?

De heer BERENDS: Mijnheer de voorzitter. Het zal duidelijk zijn dat mijn fractie de motie handhaaft. Wij zijn ook content dat GS de motie overneemt, maar toch willen wij graag dat over de motie wordt gestemd. De motie drukt precies uit wat wij willen. Ik wijs de heer Langenkamp erop dat in de laatste zin van de motie staat dat de "prioritering van de projecten een keuze van Provinciale Staten is". Dat betekent dat niet met een melding kan worden volstaan, neen, PS beslissen.

Wij kunnen instemmen met de door GS gevraagde speelruimte. PS kunnen ook bij aanvaarding van deze motie hun rol vervullen.

Een en ander betekent dat mijn fractie niet met het amendement instemt.

De Voorjaarnota 2007 PLUS ging vergezeld van een persbericht. In dat persbericht wordt gesproken van "eerst plannen, dan geld" en van "eerst een goed uitvoeringsplan en dan geld beschikbaar stellen". Volgens mijn fractie strookt dit met de motie.

Wij moeten nu gewoon aan de slag, anders lopen wij geld mis.

Mevrouw MULDER: Mijnheer de voorzitter. Ik merk dat er nog wel wat vragen zijn over of het nu om een fonds gaat of om een reserve. Op pagina 167 van de Begroting 2008 staat duidelijk dat er een reserve Stimuleringsfonds Drentse projecten is en op pagina 170 wordt melding gemaakt van de reserve Versterking economische structuur. Het gaat dus in beide gevallen om een reserve, maar in het ene geval wordt het een fonds genoemd. Het lijkt mij goed dit nog even te verduidelijken.

Wij zullen het door de fracties van GroenLinks en SP ingediende amendement steunen. Wij vinden dat amendement volstrekt helder. Bij de behandeling van de Voorjaarsnota 2008, als de integrale afweging van alle reserves en voorzieningen wordt gemaakt, kunnen wij altijd nog bekijken of het eventueel anders moet worden geregeld.

Net als de fracties van GroenLinks en SP willen wij in dit verband verwijzen naar het werk van de commissie-Looman.

De heer Bats heeft duidelijk gemaakt dat wij eigenlijk wel met het voorstel mee moeten gaan, willen wij meedelen in de miljoenen. Natuurlijk willen wij ook gebruikmaken van de gelden, maar het is dan wel zaak af te spreken hoe dit gaat gebeuren en hoe blijkt of het voldoende is.

De hele discussie heeft binnen mijn fractie voor verschillende reacties gezorgd, die straks bij de stemming wel zullen blijken.

Het college steunt de door de collegepartijen ingediende motie. Ik hoop dan wel dat het college, dat het in dit stadium onmogelijk vindt een integrale afweging te maken, dat straks wel kan. Is dat niet het geval dan komen wij nog niet veel verder.

Wij zien deze motie eigenlijk als het door de collegepartijen onder curatele stellen van het college.

Maar omdat deze motie nu eenmaal is ingediend en ook wij veel meer controle willen hebben op de besteding van de middelen, zal een deel van mijn fractie uiteindelijk met het collegevoorstel instemmen.

De heer KERSTHOLT: Mijnheer de voorzitter. Het gaat nog steeds om de nota Kennis werkt. De kennis over het verschil tussen een fonds en een reserve moet dan misschien wel wat bijgewerkt worden, maar ik beperk mij tot de nota.

In de richting van mevrouw Mulder wil ik opmerken dat ondercuratelestellingen hier niet worden uitgesproken. Het amendement van GroenLinks en SP, waarvan aanvaarding door het college wordt afgeraden, zullen wij ook niet steunen. Maar wij zullen vanzelfsprekend wel voor de mede namens ons ingediende motie stemmen.

Tot slot: het gaat erom dat aan de slag wordt gegaan. Het college moet de ruimte krijgen om stimulerings- en aanjaagmiddelen ten bedrage van € 6,5 miljoen vier maal zo snel en adequaat mogelijk ten behoeve van Drenthe aan te wenden.

Mevrouw FRONCZEK: Mijnheer de voorzitter. De heer Bats gaf aan dat de door ons gevraagde indicatoren gemakkelijk te achterhalen zijn. Als dat zo gemakkelijk is, dan hadden die ook gemakkelijk in de beleidsbrief opgenomen kunnen worden.

Met betrekking tot het al dan niet akkoord gaan door de staten met deze beleidsbrief hanteert de heer Bats de mes-op-de-keeltechniek door aan te geven dat wij gelden mislopen op het moment dat wij niet akkoord gaan. Naar onze mening ziet de gedeputeerde veel beren op de weg. De heer Baas heeft namelijk de oplossing al gegeven: hij zei namelijk dat er een begrotingswijziging kan worden gemaakt, waarmee de staten al dan niet akkoord kunnen gaan.

De SP zal de motie niet steunen, omdat die naar haar mening niet ver genoeg gaat.

Natuurlijk steunen wij het amendement wel.

De heer WENDT: Mijnheer de voorzitter. Ik kan vrij kort zijn, omdat wij in eerste termijn al onze steun aan dit statenstuk hebben gegeven. Wij hebben een motie ingediend, die verduidelijkt hoezeer wij als staten betrokken willen zijn bij de besteding van gelden uit het Stimuleringsfonds. Wij hadden gehoopt met deze motie enkele andere fracties over de streep te kunnen trekken, maar dat lijkt slechts gedeeltelijk gelukt te zijn. Er is in het geheel geen sprake van onder curatele stellen, integendeel, maar het is alleen wel goed de afspraken met het college nog eens zwart op wit te zetten. Ik kan mij een lid van een gemeenteraad in deze provincie herinneren, die te weinig zwart op wit kreeg en die daarom zijn raads-lidmaatschap opzegde. En van welke partij was hij ook alweer lid...ja, het CDA.

Mevrouw SMITH: Als ik de heer Wendt zo hoor is er geen sprake van onder curatele stellen, maar van het geven van een vrijbrief voor storting van € 6,5 miljoen in een reserve.

De heer WENDT: Maar gelukkig gaat het college iets doen met dit geld.

Mevrouw SMITH: Maar daarin hebben de staten dan geen inzicht meer of zeggenschap over.

De heer WENDT: Het gaat om SNN-programma's.

De heer KLAVER: Voorzitter. De heer Wendt zegt eigenlijk – het grapje over het CDA waardeer ik overigens, ik kan heel goed tegen dergelijke grapjes – dat een partij die het college vertrouwt die motie eigenlijk helemaal niet nodig heeft. Kennelijk klopt er dus iets niet helemaal in de coalitie en daarom moet er kennelijk toch even iets worden opgeschreven om te voorkomen dat... En daar gaat het ons nu net om. Maar de heren Wendt, Berends en Kerstholt vliegen daar overheen met opmerkingen als dat er niets aan de hand is, dat het allemaal wel goed komt en niks curatele. Maar als het niet nodig was, zou de motie niet zijn gemaakt.

De heer WENDT: De motie is niet ter voorkoming van, maar ter bevestiging van.

De heer KLAVER: Dan is het nog erger.

De heer WENDT: Mijnheer de voorzitter. Mijn fractie zal het amendement niet steunen.

De heer BATS: Mijnheer de voorzitter. Het gaat in dit stuk om het mandaat dat de staten aan het college moeten geven om geld uit het Stimuleringsfonds over te hevelen naar de reserve en met dit geld binnen de noordelijke programma's goede dingen voor Drenthe te doen. Het voorstel is niet gedaan uit angst dat het geld dat van de reserves overblijft teruggestort moet worden. Het college zal transparant opereren. De staten zullen tweemaal per jaar geïnformeerd worden over de projecten en ik voeg daaraan nog de toezegging toe dat ieder moment dat GS besluiten een voorstel richting SNN te doen, de staten op de hoogte worden gebracht. Er is dan de mogelijkheid over zo'n voorstel van gedachten te wisselen. In Groningen heet dat het "piepsysteem". Ik bied de staten vandaag dus een "piepsysteem" aan dat ervoor zorgt dat zij optimaal geïnformeerd zijn over besluiten van GS. Deze gang van zaken past helemaal in de lijn van de commissie-Looman om tot transparanter beleid en transparantere financiële verantwoording te komen.

De VOORZITTER: Nu moet de heer Bats even stoppen, want de heer Langenkamp wil piepen.

De heer LANGENKAMP: De gedeputeerde zegt nu eigenlijk met zoveel woorden dat deze motie overbodig is. Het college doet al wat in de motie wordt gevraagd en zelfs nog iets eerder dan in de motie wordt gevraagd. Is de gedeputeerde dat met mij eens?

De heer BATS: Dat ben ik na het indienen van de motie met de heer Langenkamp eens. Ik bevestig nu alleen het uitgangspunt van dit college dat wij daar volop aan mee willen werken. Ik doe zelfs nog een extra aanbod, namelijk het "piepsysteem" en dit allemaal om transparant richting de staten te zijn. Wij willen met elkaar leren. Want, hoe het ook gewend of gekeerd wordt, het gaat vandaag niet over projecten maar over programma's. De komende jaren zullen wij met elkaar bediscussiëren of de goede dingen zijn gedaan en aan de hand van die discussie zullen wij proberen de politieke afwegingen nog helderder te laten zijn. Het is dan niet alleen het feestje van het college, maar ook het feestje van de staten.

De heer Langenkamp blijft het stuk onduidelijk vinden. Ik vind dat jammer. Gelukkig wordt zijn mening niet in volle breedte gedeeld, want andere partijen kwalificeren het voorstel wel als een duidelijk stuk. Met betrekking tot de NORT-consulent heb ik, denk ik, voldoende gezegd. Het past volgens mij ook niet dergelijke details in dit stuk mee te nemen.

Volgens dit college is het feit dat de prioritering van de projecten een keuze van PS is, volstrekt in lijn met de discussie die in de commissie heeft plaatsgevonden. In de motie wordt gevraagd om in de toekomst en zelfs buiten de nota Kennis werkt om, voor alle claims die het college wil leggen op geld uit het Stimuleringsfonds Drentse projecten, of het nu programma 4 is, de in het eerdere stuk genoemde witte vlekken, of nieuwe aanvullende cofinanciering bovenop het bedrag van € 6,5 miljoen, op projectniveau naar de staten terug te gaan. Dat maakt het voor het college wel wat ingewikkelder en daarom ontvangen wij de motie niet in blijheid, maar achten wij haar wel heel goed uitvoerbaar.

Het CDA refereert nog even aan de lastige discussie over reserves, fondsen of hoe het ook maar genoemd wordt. In mijn beleving heb ik helder geschetst dat er vandaag een mandaatbesluit voorligt. De staten geven het college het mandaat om met een bedrag van € 6,5 miljoen op programma's in te steken. Het college moet vervolgens met projecten komen en hierover blijvend met de staten in discussie gaan.

Ik wil ten slotte nog even ingaan op de opmerking van de SP. We hadden inderdaad alle SNN-programma's, alle controleprogramma's en alle auditsystemen in de beleidsbrief kunnen opnemen. Het college heeft daar niet voor gekozen. Het vond dit ook niet voor de hand liggen bij dit kaderdocument. In de commissie zijn hierover vragen gesteld en in het herziene stuk is een aantal aanvullingen opgeno-

men. De basisindicatoren zijn tot op detailniveau opvraagbaar en het leek ons niet wenselijk al die informatie in dit document vast te leggen.

Het mes op de keel? Nee, er ligt een programma voor dat is gebaseerd op een collegeakkoord, een coalitieakkoord en de discussie naar aanleiding van de Voorjaarsnota 2007 PLUS. Indachtig de discussie van het afgelopen jaar gaan wij ervan uit dat de staten instemmen met de koers die dit college vaart. En wat ons betreft absoluut niet met het mes op de keel.

De heer KLAVER: Voorzitter. Kan de heer Bats een schatting geven van wanneer hij voor het eerst van het bedrag van € 6,5 miljoen geld gaat inzetten voor cofinanciering? Is dat binnen nu en twaalf weken?

De heer BATS: Ik snap die vraag. De inschatting van het college is dat dit inderdaad zo zal zijn. Ik zou mijn eigen verhaal ook onderuitgehaald hebben wanneer dit niet zo was. Mijn inschatting is dat wij in april met de eerste programma's komen en dat ik op het moment dat het college hierover een besluit heeft genomen op grond van het "piepsysteem" hiermee terugkom bij de staten.

De heer KLAVER: Maar de heer Bats verwacht binnen nu en vier weken het eerste geld uit te geven als cofinanciering van een project?

De heer BATS: De heer Klaver noemde eerst een termijn van twaalf weken. Mijn antwoord is dat wij binnen nu en twaalf weken verwachten de eerste uitgaven te doen.

De heer KLAVER: Ik weet niet of de heer Bats de achtergrond kent van de termijn van twaalf weken. Over twaalf weken behandelen we de Voorjaarsnota 2008.

De heer BATS: Vandaar mijn opmerking dat ik begrijp waar de heer Klaver naartoe wil. Ik heb mijn verwachting uitgesproken dat het tussen nu en twaalf weken is en de heer Klaver kennende ga ik mij niet op het noemen van een exact aantal weken vastleggen.

De heer BAAS: Mijnheer de voorzitter. Volgens mij zijn er in tweede termijn geen vragen over mijn inbreng gesteld.

De beraadslaging wordt gesloten.

In stemming komt amendement A.1.

Amendement A.1 wordt met handopsteken verworpen.

De VOORZITTER: Ik stel vast dat de fracties van de SP, het CDA en GroenLinks voor aanvaarding van het amendement hebben gestemd, doch de overige fracties daartegen.

De heer DE JONG: Mijnheer de voorzitter. Ik wil graag een stemverklaring afleggen over het statenstuk en de motie.

De VOORZITTER: Ik geef u daartoe graag de gelegenheid.

De heer DE JONG: Mijnheer de voorzitter. Enkele leden van de fractie van het CDA willen een signaal afgeven en zullen daarom zowel tegen het statenstuk als tegen de motie stemmen. De reden hiervoor is dat er eigenlijk met het mes op tafel een besluit moet worden genomen. Wij hebben gisteren aan het eind van de middag nog een stuk ontvangen. Zo moet het niet weer. Het moet een volgende keer anders en dat willen enkele leden van mijn fractie op deze manier laten blijken.

In stemming komt statenstuk 2008-315, herzien.

De staten beslissen met handopsteken overeenkomstig het voorstel van het college.

De VOORZITTER: Ik stel vast dat de leden De Jong, Klaver en Peters en de fractie van de SP tegen aanvaarding van het statenstuk hebben gestemd, doch de overige leden daarvoor.

In stemming komt motie M.1.

Motie M.1 wordt met handopsteken aangenomen.

De VOORZITTER: Ik stel vast dat de heren Klaver, Peters en De Jong en de fracties van de SP en GroenLinks tegen de motie hebben gestemd, doch de overige leden daarvoor.

2. Het voorstel van het Presidium van 5 maart 2008, kenmerk 10/SG/2008002885, Slotverklaring
klimaat- en energiebeleid Noord-Nederland

(statenstuk 2008-316)

en het op dit agendapunt betrekking hebbende verslag van de gezamenlijke vergadering van provinciale staten van Groningen, Fryslân en Drenthe van 21 november 2007.

De heer HORNSTRA: Mijnheer de voorzitter. Van piepsysteem naar Energieakkoord.

Op 21 november 2007 kwamen de gezamenlijke staten van Groningen, Fryslân en Drenthe in Leeuwarden in vergadering bijeen om het Energieakkoord te bespreken dat op 8 oktober 2007 door vier provincies en het Rijk was gesloten. Er was op dat moment heel veel lof voor het akkoord, want drie provincies gingen hun krachten bundelen, elk met hun eigen inbreng en onder het motto "Samen zijn we sterker". De inzet was niet elkaar te beconcurreren maar elkaar te versterken.

Kritiek werd er in die vergadering nauwelijks gehoord. Er werden wel enige aanvullingen voorgesteld en de formele besluitvorming werd – een beetje vreemd – uitgesteld tot de statenvergaderingen.

In de provincie Fryslân is de slotverklaring zonder enige noemenswaardige discussie aangenomen en in Groningen komt het stuk binnenkort nog aan de orde.

De tekst is boordevol ambitie en het komt nu aan op de uitvoering. In Fryslân wordt met smart gewacht op een duurzaamheidsnotitie en in Groningen komt het POP binnenkort aan de orde. Ik heb begrepen dat de staten van Groningen onlangs al concrete voorstellen met betrekking tot energie hebben bereikt. En wij wachten vol spanning op de Energienota, die – ik citeer nu even – "begin 2008 zal komen". Hoe lang dit begin duurt, weet ik niet.

Mijn fractie stemt in, om het maar zo duidelijk te zeggen, met het bekrachtigen van de slotverklaring Noord-Nederland op weg naar een klimaatbestendige regio. Dit had iedereen waarschijnlijk ook wel verwacht.

Toch heb ik er behoefte aan nog even bij een aantal punten stil te staan.

In de discussie over de klimaatproblematiek raakt vrijwel iedereen er steeds meer van overtuigd dat handelen, en wel snel handelen, gewenst is. Op heel veel terreinen vinden innovatieprojecten plaats en de ontwikkelingen zijn bijna niet bij te houden. Dat is mooi, maar er schuilt ook een heel groot gevaar in. In artikel 2 van het akkoord wordt als een van de strategische thema's biotransportbrandstoffen en duurzame mobiliteit genoemd. Op basis van inzichten en wetgeving van de overheid zijn allerlei initiatieven van de grond gekomen om biobrandstoffen te produceren. Er komt echter steeds meer discussie over de zogenaamde eerste generatie, vooral nu er steeds meer zicht komt op de mogelijke indirecte gevolgen voor de voedselproductie. En er zijn nog wel meer ongewenste gevolgen.

Initiatiefnemers hebben grote problemen om hun investeringen terug te verdienen en vragen zich af hoe betrouwbaar de overheid is. Hoe betrouwbaar, zou ik in het algemeen willen vragen, zijn overheden die doelstellingen formuleren voor 2020 en soms nog verder en convenanten afsluiten, maar zich niet via

wetgeving voor de korte termijn willen binden? SMART formuleren is er met andere woorden vaak niet bij en daarmee wordt nieuwe initiatiefnemers zekerheid ontzegd. Ik denk dat wij daar eens goed met elkaar over moeten nadenken.

Een ander punt is de opslag van CO₂ in de noordelijke bodem. Het lijkt goed om in de besluitvorming en vooral bij de voorlichting hierover uitermate zorgvuldig te werk te gaan - communicatie is daarbij het sleutelwoord – en experimenten moeten bepalen hoe we hiermee verder gaan, waarbij ik wel wil opmerken dat op andere plaatsen in de wereld allang van deze techniek gebruikgemaakt wordt.

Het derde en laatste punt dat ik wil noemen is duurzame energie in relatie tot het kunnen terugleveren aan het net. Dat punt is hier al meermalen aan de orde geweest.

President Bush heeft in een van zijn States of the Union gezegd – ik zal het maar heel ruim opvatten, namelijk in de zin van “Think global, act local” – dat het voor Amerika heel goed zou zijn als het voor zijn energievoorziening minder afhankelijk was van de Arabische staten. Wij als PvdA denken dat we in Drenthe eens zouden moeten nadenken over minder afhankelijkheid van energiereuzen als Essent. Waarom niet eens op een heel andere manier gekeken naar de afstemming van het energieaanbod op de energievraag?

Op meer fronten, zo heb ik begrepen, en dan zowel politiek als technisch, wordt nagedacht over lokale netwerken, waarbij soms gebruik wordt gemaakt van geheel nieuwe infrastructuur en waarbij soms bestaande laagvoltage netwerken volstaan. Het zou goed zijn om de aansluitingsproblemen eens van een geheel andere kant te bekijken. Dit biedt bovendien mogelijkheden om de mensen meer bij het energievraagstuk te betrekken. Ze kunnen bijvoorbeeld zelf participeren door financiële deelname.

De PvdA stelt voor om bij de behandeling van de Energienota met een uitgewerkt plan hiervoor te komen. Wij zien hierbij ook graag reacties uit het veld tegemoet. Wij denken dat hiermee een wereld te winnen is.

Ik wil ten slotte nog even ingaan op de bij de stukken gevoegde motie van GroenLinks. Het is een sympathieke motie, die toch wel wat gemengde gevoelens oproept. Ervan uitgaande dat de genoemde gegevens en aannames kloppen geeft de motie een aardige inkijk in de footprint van een dergelijk congres. Maar wij denken dat de energie die in de motie is gestoken, beter had kunnen besteed aan het zoeken naar échte oplossingen. In de motie worden namelijk wel oplossingen genoemd, maar daar worden tegelijkertijd vraagtekens bij gezet. Als voorbeeld noem ik het planten van bomen voor de compensatie van CO₂-uitstoot. Ook wordt gewezen op het gevaar van compensatie als een soort van afkoopmechanisme.

Dat voor dergelijke bijeenkomsten gekozen moet worden voor een energiezuinige opzet lijkt mij iets dat voor alle bijeenkomsten moet gelden.

De energie die nodig was om deze motie te produceren kan in het vervolg beter worden ingezet om te zoeken naar goede oplossingen in het kader van besparing en andere vormen van energiegebruik.

De heer LAMMERS: Mijnheer de voorzitter. Tja, dan komt er maanden na de gezamenlijke statenvergadering in Leeuwarden een statenstuk over de slotverklaring in de bus. De verklaring was al op 21 november besproken en moet nu alleen nog door de individuele staten worden goedgekeurd. Waar is dit verhaal al die tijd geweest, zo vraag ik mij af.

Uiteraard is het CDA op zich blij met deze slotverklaring. De fractie steunt de voor de jaren 2008-2010 gekozen aandachtspunten. Dat is overigens een periode van nog slechts 2,5 jaar. Het is dus tijd om de zaken voortvarend aan te pakken, wil het in deze statenperiode nog wat worden.

Heeft het college intussen al nagedacht over het aanwijzen van een coördinerend portefeuillehouder voor klimaat- en energiebeleid? Het CDA zou dit graag snel en liefst direct zien gebeuren. Dit is belangrijk want het mitigatiebeleid, het afzwakken van verdere opwarming van het klimaat, uit zich sterk in beleid op het gebied van energie en CO₂-uitstoot, terwijl het adaptatiebeleid, het zich aanpassen aan het gewijzigde klimaat, zich nog wat meer in de beginfase bevindt en bovendien heel wat raakvlakken met de ruimtelijke ordening zal hebben. Daar heeft dus meer dan een gedeputeerde mee te maken en daarom is voor een goede focus op het integrale klimaat- en energiebeleid een coördinerend portefeuillehouder nog niet zo'n gek idee. Ik krijg graag een reactie van het college op dit punt.

Voorzitter. In de brief van GS betreffende het bereikte Energieakkoord tussen het Rijk en Noord-Nederland van 2 oktober 2007 staat dat begin 2008 een Drents klimaat- en energieprogramma, dat op dit akkoord is gebaseerd, aan PS zal worden voorgelegd. We naderen inmiddels met rasse schreden het einde van het begin van 2008 en wij worden een beetje onrustig. Wanneer komt dat programma nu naar de staten?

Hoe verloopt de samenwerking met de andere provincies? Komt men in de praktijk al tot een goede onderlinge afstemming en synchronisatie, zodat men enigszins in fase met elkaar is? Ik krijg graag wat informatie van de gedeputeerde over de huidige stand van zaken.

Er zijn volop ambities en volop kansen, daar mankeert het niet aan. Het is nu zaak om de bedreigingen die er ook zijn, goed in ogenschouw te nemen en te pareren. Belangrijke bedreigingen zijn te trage besluitvorming door het lang uitblijven van stukken en capaciteitsproblemen op het hoogspanningsnet. Wij willen graag regelmatig goed geïnformeerd worden over de voortgang bij het oplossen van de problemen. Wij vertrouwen er overigens op dat de gedeputeerde daar wel bovenop zit. Wij wachten af.

Het CDA zal de motie van GroenLinks niet steunen, al oogt de motie – ik zeg het met nadruk - sympathiek. Wij zijn meer gericht op een vermindering van de CO₂-uitstoot en dan is zo'n incidentele motie om CO₂-treurwilgen te planten ter compensatie van uitgestoten CO₂ niet helemaal het juiste signaal.

De hoofdzaak blijft voortgang te maken op de nu ingeslagen weg.

De heer VAN DE BOER: Mijnheer de voorzitter. Op 8 oktober 2007 hebben wij in Oranjewoud getuige kunnen zijn van de ondertekening van de slotverklaring aangaande het klimaat- en energiebeleid.

De VOORZITTER: Wat in Oranjewoud werd ondertekend was niet de slotverklaring maar het Energieakkoord.

De heer VAN DE BOER: Inderdaad, excuus.

Op 21 november 2007 hebben we in Leeuwarden 's ochtends kennis kunnen nemen van een discussie en workshops en konden wij 's middags debatteren over de uitvoering van het programma. Ik kan mij die bijeenkomst nog goed herinneren; met name herinner ik mij hoe wij trachtten concretisering die 's ochtends waren genoemd naar voren te brengen.

De VVD is gelukkig met de strekking van het Energieakkoord en ondersteunt het dan ook van harte. Wij willen de initiatiefnemers een compliment maken, met name ook omdat er in noordelijk verband gekeken is naar onderlinge samenwerking en daarmee naar een versterking van ieders eigen initiatief. Het komt nu aan op de uitvoering.

Wij hebben met genoeg geconstateerd dat bij de ingang van ons provinciehuis op een groot paneel wordt aangegeven dat in dit huis een energiebesparingsprogramma wordt uitgevoerd. Wij ondersteunen dit van harte, omdat hiermee zichtbaar wordt, dat ook in dit huis geprobeerd wordt concreet inhoud te geven aan de bedoelingen. Immers, het bewustzijn van het energiegebruik en -verbruik begint bij onszelf. Wij zullen de effecten van de uitvoering van het klimaat- en energiebeleid dan ook met belangstelling volgen. De bij de stukken gevoegde motie van GroenLinks zullen wij niet steunen, niet omdat die motie voorbijgaat aan onze doelstellingen, maar wij willen het graag breder trekken.

De heer LANGENKAMP: Voorzitter. De heer Van de Boer zegt het graag breder te willen trekken, maar heeft hij daar dan ook een voorstel voor?

De heer VAN DE BOER: Wij willen het breder trekken in de discussie over de uitvoering van het klimaat- en energieprogramma. Bij die discussie komen wij er vanzelf op terug.

Mevrouw DATEMA: Mijnheer de voorzitter. Ook de SP wil een visie over deze slotverklaring geven. Het heet slotverklaring, terwijl deze verklaring juist het begin inluidt van een nieuwe periode, waarin zowel de mitigatie als de adaptatie van groot belang is; de betekenis van die woorden is net keurig netjes uitgelegd.

De SP heeft milieu al lang op haar agenda staan. In het begin van onze landelijk bestuurstaken, toen er slechts twee leden van de SP zitting hadden in de Tweede Kamer – waar blijft de tijd – was de heer Poppe onze milieuactivist en milieukenner bij uitstek. En sinds die tijd zijn milieu en klimaat op onze politieke agenda blijven staan. Wij willen bijvoorbeeld geen kerncentrales zolang die restafval opleveren en ook geen kolencentrales, want de techniek die daarvoor gebruikt moet gaan worden, heeft zich nog niet bewezen. Maar wij zijn wel voor windenergie en energiezuinig bouwen voor zowel woningen, bedrijfspanden als glastuinbouw.

We kennen, denk ik, allemaal wel het verhaal dat drinken uit een beker van plastic minder belastend is voor het milieu dan drinken uit een glas of een kopje, omdat het produceren van een plastic bekertje veel minder energie kost dan dat van een stenen mok of een glas, waarbij het telkens reinigen van mok of glas ook belastend voor het milieu is. Persoonlijk doe ik het licht uit als ik een kamer uitga en doe ik de kraan dicht als ik mijn tanden aan het poetsen ben. Ik hoop dat al die beetjes aan het eind van de rit een groot verschil maken.

Het zal nog moeten blijken of alle doelstellingen uit het voorliggende programma hard gemaakt kunnen worden met concrete maatregelen zoals een uitgebreider plan, misschien wel de nota waarin in punt 2 op pagina 3 sprake is.

Met deze Slotverklaring klimaat- en energiebeleid Noord-Nederland spreken wij de intentie uit om meer in afstemming en meer in gezamenlijkheid het beleid vorm en nadrukkelijk aandacht te geven. Met betrekking tot de vormgeving is het jammer dat ik wel de extra aandachtspunten tegenkom, maar geen vorm waarin een en ander gegoten gaat worden. Ik hoor graag van de gedeputeerde dat vervolgstappen op dit stuk in deze staten besproken gaan worden, zodat wij als staten ons daarover uit kunnen spreken.

Zo kunnen afspraken over biotransportbrandstoffen haalbaar gemaakt worden door bijvoorbeeld het heffen van lagere belastingen. Goede plannen zullen hoogstwaarschijnlijk steun vinden in de staten en zeker ook binnen de SP. Met betrekking tot de nadrukkelijke aandacht hiervoor, bijvoorbeeld door er eens in de zoveel tijd over spreken, mis ik een concrete planning. Kan er vanuit de provincie een organisatie komen die zich bezighoudt met het klimaat en de milieutaken?

De SP beraadt zich op het eventueel indienen van enkele moties bij de behandeling van de Voorjaarsnota 2008.

De samenwerking die met Energy Valley is aangegaan, lijkt ons in eerste instantie een goede zet. Het is een toonaangevende versterkende factor in deze.

Tot slot: wij rekenen erop dat de gezamenlijke partijen in deze samenwerking duurzame en milieuvriendelijke vormen van energie gaan en blijven stimuleren.

De heer MEDEMBLIK: Mijnheer de voorzitter. De ChristenUnie kan en wil van harte instemmen met de Slotverklaring klimaat- en energiebeleid Noord-Nederland.

We leven in een tijd waarin er veel aandacht is voor klimaat en energie en dat is goed. Een goed beheer van onze aarde, die we in bruikleen hebben, is niet alleen maar een wetenschappelijke uitdaging, nee eigenlijk helemaal niet, het is een taak waar we allemaal serieuze aandacht aan moeten blijven geven. De aandacht die er nu voor is op bijna elk vlak van de samenleving – ik bedoel burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties, wetenschappers et cetera – is dan ook terecht. We consumeren veel, heel veel en produceren nog meer om die consumptie vooral te stimuleren. De restproducten van die productie en de daarvoor gebruikte energie stonden en staan wel eens niet in verhouding tot wat die productie oplevert. Vooral bewustwording daarvan is voor ons de grote winst.

Klimaat is in.

Ik ben erg blij met de opmerking in het stuk dat de achtergronden voor de klimaatveranderingen niet vaststaan. Is het de mens, of het natuurlijk verloop zoals het periodiek opzwellen en inkrimpen van de zon? Een eenzijdige focus op de vermeende invloed van ons mensen op het klimaat schiet tekort, alhoewel sommige grote en vooraanstaande organisaties ons graag anders willen doen geloven. Het gevaar van die eenzijdige problematisering, dus dat de mens de oorzaak is, is dat wanneer het over vijf jaar toch niet zo schijnt te zijn de gedane investeringen in roetfilters, milieuentlastende duurdere producten en vooral aan de burgers opgelegde afvalscheidingsprocedures een bittere nasmaak krijgen.

De heer HORNSTRA: Voorzitter. Als ik de heer Medemblik zo beluister moet ik constateren dat hij hoort tot de zogenaamde klimaatsceptici, mensen die eigenlijk geloven dat het om een natuurlijk proces gaat en dat de mens in zijn gedrag eigenlijk helemaal geen rekening behoeft te houden met wat concreet en feitelijk te bewijzen is, namelijk dat er een verandering optreedt.

De heer MEDEMBLIK: Zo is het zeer zeker niet. Maar de eenzijdige focus op dat het alleen aan de mens ligt, wil ik graag nuanceren. Vandaar ook dat het stuk onze instemming heeft. Dus, blijft vooral helder en eerlijk communiceren.

De heer WESTERHOF: Dus de heer Medemblik denkt dat de toegevoegde CO₂-uitstoot van een kolen-centrale in Delfzijl nihil is?

De heer MEDEMBLIK: Ik heb dergelijke woorden niet gebruikt en ik weet dan ook niet hoe de heer Westerhof op die uitspraak komt.

De heer WESTERHOF: De heer Medemblik betwijfelt de invloed van de mens op het klimaat.

De heer MEDEMBLIK: Nee, ik ben het niet eens met de eenzijdige focus dat de oorzaken voor de verandering van het klimaat alleen bij de mens liggen.

Wij weten de oorzaak niet, maar willen er allemaal graag wat aan doen. Waarom? Omdat het eenieders verantwoordelijkheid is.

Maar dan nu ook aan de slag, als college, als staten en vooral iedereen als individu. Wees alert, waakzaam, spaarzaam en kijk vooral op een nuchtere wijze om je heen.

Binnenkort kan in het kader van dit onderwerp met betrekking tot onze eigen provinciale huishouding een voorstel van GroenLinks en ChristenUnie verwacht worden.

De heer LANGENKAMP: Mijnheer de voorzitter. Het gaat vandaag alleen over de slotverklaring. Ik had mij voorgenomen echt niet op het Energieakkoord in te gaan. Het was heel verleidelijk dit wel te doen en een aantal partijen heeft dit ook gedaan, maar ik heb mijzelf beloofd het niet te doen en ik doe het dan ook niet. Was ik voorzitter van deze vergadering geweest, ik zou de andere sprekers dan ook al lang hebben afgehamerd.

In de slotverklaring wordt eigenlijk alleen maar gezegd dat getracht zal worden om in afstemming met elkaar en in gezamenlijkheid meer met elkaar te doen. Maar dat doen we al en daar moeten we gewoon mee doorgaan.

Dat dit stuk op een wat vreemde manier moet worden behandeld, komt waarschijnlijk omdat de noordelijke bestuurders op 8 oktober 2007 een Energieakkoord hebben gesloten waarmee zij de staten buiten spel hebben gezet. Ik heb daarom verleden jaar al gezegd dat de staten ervoor op moeten passen zich buiten spel te laten zetten. Ik herhaal die waarschuwing nu.

In dit verband is het erg jammer – de heer Hornstra wees er ook al op - dat de klimaat- en energienota van de provincie Drenthe er nog steeds niet is, want in die nota moeten de zaken handen en voeten krijgen. Ik roep het college op niet met een dichtgetimmerd verhaal te komen, maar met alternatieven. In de nota moet staan welke invloed bepaalde maatregelen hebben op de uitstoot van CO₂. Het college moet met een verhaal komen waarin keuzes staan, waaruit de staten kunnen kiezen.

Uit die nota moet ook blijken wat de inwoners van Drenthe merken van de in het Energieakkoord genoemde maatregelen en wat zij zelf kunnen doen.

De vraag wat wij er allemaal zelf aan kunnen doen, heeft GroenLinks ertoe gebracht op 21 november de motie in te dienen. De strekking van die motie is dat de provincies laten zien dat zij een voorbeeldfunctie hebben en daarom de daad bij het woord voegen. In het dictum van de motie wordt het DB verzocht de CO₂-uitstoot van de komende bijeenkomsten van de gezamenlijke staten te compenseren. Het gaat dus niet om een incidentele bijeenkomst maar om alle volgende en wat mij betreft tot in de eeuwigheid.

De VOORZITTER: Ik denk dat het antwoord van het college heel kort kan zijn, vooral ook omdat het geen voorstel van het college is, maar een slotverklaring van de drie provinciale staten. Ikzelf wil wel even reageren op de vraag van de heer Lammers over een coördinerend portefeuillehouder. Het was mij niet helemaal duidelijk of hij voor Drenthe sprak of voor het gehele Noorden, maar in beide gevallen kan ik wel een antwoord geven. De coördinerend portefeuillehouder energie in SNN-verband is een partijgenoot van de heer Lammers, namelijk de heer Bleker. De coördinerend portefeuillehouder klimaat en energie in de provincie Drenthe is zijn niet-partijgenoot mevrouw Klip. Omdat mevrouw Klip afwezig is, zal de heer Munniksma namens het college reageren op de inbreng van de staten.

De heer MUNNIKSMA: Mijnheer de voorzitter. Ik had mijzelf voorgenomen en beloofd hierover vandaag niet het woord te voeren, omdat het om een document gaat dat in het kader van het dualisme door de staten zelf is opgesteld. De staten moeten daar dus over discussiëren.

De VOORZITTER: Maar in het kader van het dualisme is de gedeputeerde wel verplicht antwoord te geven op vragen van de staten.

De heer MUNNIKSMA: Precies. Het bestuur gaat vanaf morgen de kaders die de staten vandaag vaststellen met veel enthousiasme invullen. Het college is druk bezig met de voorbereiding van de energienota. In die energienota zullen veel vragen beantwoord worden. Hiermee besluit ik mijn korte bijdrage als plaatsvervangend bestuurder.

De VOORZITTER: Niet als plaatsvervangend bestuurder, want u bent en blijft bestuurder. U trad slechts op als plaatsvervangend portefeuillehouder. Ja, ja, ik moet de gedeputeerden bij de les houden.

De heer LAMMERS: Voorzitter. Misschien heb ik het niet helemaal goed begrepen, maar staat de toezegging dat de energienota begin 2008 verschijnt nog, of staat die niet meer?

De heer MUNNIKSMA: Mijnheer de voorzitter. Het college zal de staten op korte termijn laten weten wanneer zij de energienota kunnen verwachten.

De heer LAMMERS: Dus die toezegging staat niet meer.

De heer MUNNIKSMA: Ik ben ervan uitgegaan dat de staten vandaag zouden discussiëren en dat het bestuur vanaf morgen de zaak weer oppakt. Ik vervang op dit moment mevrouw Klip en ik wil niet in haar tijdsplanning treden.

De heer LAMMERS: Het is mij duidelijk.

De beraadslaging wordt gesloten.

Vervolgens besluiten de staten zonder hoofdelijke stemming overeenkomstig het voorstel van het presidium.

In stemming komt de motie van GroenLinks.

De motie wordt met handopsteken verworpen.

De VOORZITTER: Ik constateer dat de fracties van GroenLinks en de SP voor aanvaarding van de motie hebben gestemd, doch de overige fracties daartegen.

H. Sluiting

De VOORZITTER: Wij zijn hiermee aan het eind van onze vergadering gekomen.
Ik sluit de vergadering.

(De vergadering wordt om 16.52 uur gesloten.)

Vastgesteld in de vergadering van provinciale staten van 23 april 2008

, voorzitter

, griffier

TOEZEGGING, gedaan in de vergadering van provinciale staten van Drenthe, gehouden op 19 maart 2008 in het provinciehuis te Assen.

Pagina

- 24 De heer BATS zegt in het kader van het statenstuk Kennis werkt toe dat de staten van ieder voorstel van GS in de richting van het SNN op de hoogte worden gebracht.